

2023
Jaarverslag

Inhoudsopgave

1. SKVR – De organisatie	5
1.1. Missie, visie en strategie	5
1.2. SKVR The Creative Network	6
1.3. Diversiteit en inclusiviteit	7
1.4. Interconnectiviteit	8
1.5. Innovatie	9
1.6. Fair Practice Code	10
2. Governance	11
2.1. Directie	11
2.2. Raad van Toezicht	11
2.3. Governance Code Cultuur	13
2.4. OR	17
2.5. HR	17
2.6. Financiën	20
2.7. Klantenservice, front- en backoffice	21
2.8. ICT	22
2.9. Facilitair	22
2.10. Marketing en communicatie	24
2.11. Fondsenwerving	25
3. SKVR – Inhoud	27
3.1. Domein Onderwijs	27
3.2. Domein Sociaal-Maatschappelijk	41
3.3. Domein markt	52
4. Prestaties	57
4.1. Verklaring afwijkingen	58
5. Digitale presentaties	59
5.1. Monitor publieksbereik	59
5.2. Monitor cultuuronderwijs	60
6. Financiële ontwikkelingen	61
6.1. Toestand op balansdatum:	62
7. Risicoparagraaf	63
7.1. Strategische risico's	63
7.2. Risico's bedrijfsvoering	63
7.3. Ten slotte	63
Bijlage 1 – Jaarrekening	

Voorwoord

2023 had voor SKVR twee kanten. Enorme ontwikkelingen in de inhoud en samenwerkingen en ontzettende tegenvallers in de bedrijfsvoering.

In 2023 zijn we verder gaan ontwikkelen in de lijnen die we uitgezet hebben.

Intensief, duurzaam, in samenwerking en opgavegericht. We willen het verschil maken met onze actieve cultuurbeoefening en dat doen we.

In het onderwijs hebben we verder ingezet op de muziek in de voorschool, slim organiseren (als bijdrage aan bestrijding van het lerarentekort), muziektechnologie en gespecialiseerd onderwijs. We hebben een enorm bereik in de voorschool en het primair onderwijs en daar zijn we heel trots op. We hebben de afgelopen jaren een enorme groei in intensieve trajecten voor elkaar gekregen, mede dankzij de NPO-middelen en hopen dat we dit zonder deze middelen vanuit het onderwijs ook vast kunnen houden.

In het voortgezet onderwijs en mbo zetten we ook steeds meer in op intensief. Dit gaat niet vanzelf. Het kost veel investering in de relaties en ontwikkelingen. Voor 2023 hebben we extra ingezet op mentale weerbaarheid en burgerschap.

In het sociaal-maatschappelijk domein hebben we onze rol in de wijken verder ontwikkeld. Het onderzoek vanuit de gemeente uitgevoerd door Significant heeft ons veel vertrouwen in de rol gegeven. Vanuit de wijkverkenner gaan we in netwerken een aanpak rondom jongeren ontwikkelen. Dat kost tijd maar als je de jongeren als uitgangspunt neemt kom je met elkaar ver. Verder hebben we de ontwikkelingen naar de Wijkcultuurschool ook verder opgepakt in 2023. Ook daar is het uitgangspunt om vanuit een netwerk een sluitend naschools aanbod te creëren voor kinderen. We pakken daar graag, in deze fase, de regie op.

Wat ook een enorme ontwikkeling doormaakt is ons aanbod voor ouderen in kwetsbare posities. Samen met zorg- en welzijnsinstellingen zijn er vele initiatieven ontstaan waarbij we met elkaar een laagdrempelig aanbod realiseren. Met als klap op de vuurpijl ons hybride aanbod, wat juist voor deze groep zo enorm is gegroeid.

Naast alles wat we in het onderwijs en het sociaal-maatschappelijk domein doen hebben we ook in 2023 heel veel cursussen in uiteenlopende disciplines georganiseerd voor particulieren. De disciplines dans, muziek en beeldend zijn daar wel het meest populair in, maar niet zoals we voorspeld hadden. We wilden graag groeien in deze markt en dat is helaas niet gelukt. Dit is een zorg voor de toekomst omdat dit onderdeel nu niet voldoet aan onze rendementseisen.

Naast alle mooie ontwikkelingen hebben we ook een lastig jaar gehad. We hebben het besluit genomen om onze grootste en oudste locatie te verkopen, de Hennekijnstraat. Dit besluit is ingegeven door enerzijds veranderend huisvestingsbeleid en anderzijds de staat van het pand. Het is gelukt om het pand

nog in december te verkopen. Het doet ook een beetje pijn. Wat wel ontzettend leuk is dat we samenwerkingspartners hebben gevonden waar we de activiteiten uit de Hennekijnstraat kunnen organiseren, zoals de Willem de Kooning academie, SKAR, de Doelen en Theater Hofplein. Dat is een fantastische ontwikkeling want met elkaar komen we verder.

In 2023 zijn we ook verdergegaan met het implementeren van ons nieuwe registratiesysteem en dat is op een blamage uitgelopen. Ondanks een zorgvuldige aanbesteding is het misgelopen met de leverancier. Deze is inmiddels failliet verklaard en wij zijn geconfronteerd met een niet-werkend systeem. Dit heeft een enorme druk op de bedrijfsvoering gelegd wat heeft geleid tot een hoog ziekteverzuim en een groot bedrag aan extra kosten voor externe inhuur. We hebben een nieuwe leverancier gevonden en hebben er alle vertrouwen in dat we in Q2 2024 een werkend systeem hebben. Dat betekent wel dat we in 2024 ook een extra kostenpost hebben.

In 2023 hebben we ook een reorganisatie voorbereid die wordt uitgevoerd in 2024. Onze reguliere exploitatie is door kostenstijgingen en tegenvallende omzet niet positief. Door het uitvoeren van de maatregelen, die helaas personele gevolgen hebben, werken we in 2024 weer naar een gezonde exploitatie.

Al met al een bijzonder jaar waarin keihard gewerkt is. Met enorme bevoegenheid, passie en inzet. Ik heb daar enorm veel respect voor en ben trots op alle medewerkers en docenten. Ondanks het zware bedrijfsvoeringjaar is de inhoud overeind blijven staan, hebben we een heel mooi Meerjarenplan ingediend en werken we iedere dag aan geweldige activiteiten voor de stad, vanuit de netwerkgedachte! Kunst en cultuur als basis voor de ontwikkeling!

SKVR - The Creative Network
Claudia Doesburg

1. SKVR – De organisatie

1.1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

Missie

SKVR levert een bijdrage aan de creatieve en brede ontwikkeling van Rotterdammers. Dat doen we met impactvolle, duurzame, actieve cultuurbeoefening. Vanuit de kernwaarden: betrokken, met plezier, open, veelzijdig en met lef. Kennismaken en je ontwikkelen in een kunstdiscipline, daar zetten wij op in. Met muziek, dans, theater, beeldende kunst, mode & design, schrijven, fotografie en media. In 2023 hebben we onder andere uitvoering gegeven aan onze missie door actief te zijn in de haarvaten van de stad. Door onze bijdrage aan cultuuronderwijs en verlichten van de gevolgen van het lerarentekort. En door gelijkwaardige samenwerkingen met partners binnen en buiten het culturele veld.

Visie

We willen ruim 100.000 Rotterdammers in aanraking brengen met actieve cultuurbeoefening en met activiteiten niet alleen creatieve maar ook persoonlijke groei stimuleren. Onze kunstzinnige activiteiten dagen uit om nieuwe perspectieven te ontdekken. Om te experimenteren, te reflecteren op het eigen denken en doen en om te delen met elkaar. Om verbeelding te laten spreken en elkaar van daaruit in alle openheid te ontmoeten. Deelnemers van 0-100+ die zich creatief, fysiek, sociaal en mentaal een rijker mens voelen, daar gaan wij voor. Dit zag je in 2023 terug in activiteiten voor de allerkleinsten tot en met de Rotterdamse ouderen.

Vanuit onze stedelijke kracht dragen we bij aan maatschappelijke vooruitgang in de wijken. Dat kunnen we niet alleen. We bereiken doelgroepen samen met partners. Met focus op de behoeften van deelnemers, de opgaven in de wijk en de (on)mogelijkheden vanuit de lokale infrastructuur, werken wij faciliterend en/of uitvoerend als partner in netwerken en van scholen. Zo maken we actieve cultuurbeoefening toegankelijker. En realiseren we niet alleen een groot binnenschools bereik, maar ook een groei in buitenschoolse talentontwikkeling.

We gaan voor gelijkwaardige samenwerkingen. Voor partnerschap waarin - vanuit vertrouwen - inspiratie en energie ontstaan bij het werken aan gemeenschappelijke doelen. Waarin we van elkaar leren. En waarbij partners zich ondersteund voelen op inhoudelijk vlak en bij het realiseren van hun ambities. We hebben in 2023 bestaande partnerschappen verdiept en verbreed en zijn nieuwe samenwerkingen aangegaan.

Onze visie op de kwaliteit van actieve cultuurbeoefening

Ontdekken, maken en delen

In onze activiteiten ontwikkel je artistieke vaardigheden en leer je de technieken die bij een kunstvorm horen, van het bespelen van een instrument, tot het werken met steen of klei, van theaterspel tot de bewegingen en dynamiek in diverse dansstijlen. Deelnemers kunnen kiezen uit een rijke schakering van activiteiten in de kunstdisciplines muziek, dans, theater, schrijven, beeldende kunst, mode & design, fotografie & media en multidisciplinair. Bij ons gaat het ook om het proces van ontdekken, maken en delen. Het gebruiken van verbeeldingskracht en het tot uitdrukking brengen of vormgeven van ideeën en gevoelens. Het (leren) vertellen en delen van verhalen draagt bij aan nieuwe (zelf)inzichten, aan de verbreding en verdieping van je wereld. Delen maakt deel uit van alle activiteiten. Momenten om met elkaar te reflecteren op het proces. Delen staat ook voor presentaties, tentoonstellingen en concerten waarin resultaten met trots zichtbaar worden gemaakt.

Ontwikkeling en plezier

Plezier stimuleert de ontwikkeling. Het zorgt voor energie en intrinsieke motivatie om uitdagingen aan te gaan. Van iets doen dat je heel leuk vindt tot zo geboeid raken dat je meer wilt leren. Onze kunstvakdocenten werken wervend en enthousiasmerend, zorgen voor positieve interactie tussen deelnemers en moedigen de eigen inbreng van deelnemers aan. In opeenvolgende activiteiten en leerlijnen ontwikkelen deelnemers hun plezier en talent in kunst steeds verder.

Pedagogische en didactische uitgangspunten

Bekwame professionals verzorgen activiteiten. Kunstvakdocenten met pedagogische en didactische kennis die een veilig leerklimaat creëren voor deelnemers. Zij sluiten aan bij de belevingswereld met oprechte interesse en oog voor behoeften. Zo voelen deelnemers zich gezien en gehoord. Met kennis over leerstijlen, ontwikkelingsniveaus, mogelijkheden en beperkingen van deelnemers zorgen docenten voor activiteiten waarin deelnemers worden uitgedaagd en gestimuleerd om een volgende stap te maken in hun ontwikkeling. In een kunstdiscipline en in persoonlijke groei.

Een inclusieve sfeer

Welkom zijn en je thuis voelen. Dat is de bedoeling bij alle activiteiten. Onze docenten treden deelnemers met een open houding tegemoet. Ze houden rekening met de verschillen en overeenkomsten tussen zichzelf en deelnemers onderling; in achtergrond, ervaringen, gewoontes, opleiding, cultuur en persoonlijke eigenschappen. Onze docenten stimuleren onderlinge interactie in de lessen. Een respectvolle omgang met als uitgangspunt dat niemand wordt uitgesloten. Bij SKVR hebben we richtlijnen voor inclusief taalgebruik. Die gebruiken docenten ook bij de keuze van lesmateriaal.

1.2. SKVR THE CREATIVE NETWORK

The Creative Network bestaat uit bijna 700 docenten. Voor hen wil SKVR een plek zijn waar aandacht is voor persoonlijke ontwikkeling. We zien dat er bij alle docenten behoefte is aan verbondenheid met de organisatie.

Inspiratiebijeenkomsten en scholingsdagen dragen daar in belangrijke mate aan bij. We bieden een jaarprogramma met inspiratiesessies en deskundigheidsbevordering: masterclasses, trainingen, docentendagen en een gezamenlijke startweek vol workshops.

SKVR breed ontwikkelden we aanbod voor blended learning en muziek & technologie, met extra financiering vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie. In 2024 en verder ontwikkelen we leercommunities waarin docenten en partners (zoals de HKU) kennis delen, ontwikkelen en innoveren. Deze communities richten zich op een specifieke doelgroep of onderwerp, zoals het gespecialiseerd

onderwijs of muziek & technologie. Vanuit diverse invalshoeken scherpen we visie en werkwijzen aan en geven we samenwerkingen verder vorm.

Ook binnen teams van ondersteunende afdelingen is er ruimte om vanuit persoonlijk leiderschap invulling te geven aan ideeën, behoeftes en ambities. Ieder met de inzet van eigen talent. In 2023 vond met elke medewerker een 'uitzoomgesprek' plaats. Daarin bespreken we de bijdrage die de medewerker levert aan de missie van SKVR en wat er nodig is om dit te kunnen blijven doen of uit te breiden.

1.3. DIVERSITEIT EN INCLUSIVITEIT

SKVR is er voor Rotterdam. We vinden het belangrijk om een reflectie te zijn van onze superdiverse stad. Een plek voor alle Rotterdammers, die uitnodigt tot ontmoeting en inspiratie met waardering voor verschillen. Dit laten we zien in ons aanbod, trainingen en samenwerkingen. Wij meten diversiteit en inclusie met de scan van de Code D&I en een enquête onder het personeel. We scoren hoog als het gaat om onze samenwerkingen met partners en zien verbeterpunten in het bereik van nieuw publiek.

Voor de implementatie van ons diversiteit- en inclusiebeleid maken we gebruik van het cyclische ADKAR-model: Awareness, Desire, Knowledge, Ability en Reinforcement. We vergroten ons bewustzijn en het verlangen naar veranderingen door het bijwonen van bijeenkomsten en trainingen en het delen van ervaringen vanuit persoonlijke verhalen (kampvuursessies). Deze kennis gebruiken we om ons werk te verbeteren. We ondersteunen elkaar in het veranderproces. Door nieuwe vaardigheden te leren en aan te sturen op ander gedrag, worden diversiteit- en inclusieverbeteringen doorgevoerd en gemonitord in alle vier de P's: Publiek, Programma, Partners en Personeel. Het ADKAR-model is geen lineair proces; alle letters overlappen elkaar.

Verbroken Ketenen, Verbonden Rotterdammers en Keti Koti

Tijdens Verbroken Ketenen Verbonden Rotterdammers en Keti Koti herdachten en vierden wij op 30 juni de afschaffing van de slavernij in Nederland en Suriname. Het bevrijdingsfeest was op 1 juli met een Keti Koti Festival. Wij hebben samen met partners in de stad bijgedragen aan de zichtbaarheid en ons eigen aanbod hierin opgenomen. Op 19 juni was SKVR host van Dia di Tula in Rotterdam: spoken word, lezingen, muziek. Een prachtig programma als eerbetoon aan Tula, de leider van de slavenopstand op Curaçao in 1795, met onder andere Izaline Calister.

Dona Daria

In 2023 zijn SKVR en Dona Daria een samenwerking gestart. Vanuit een collectieve visie op inclusie, diversiteit en interne deskundigheidsbevordering delen we onze kennis met het onderwijs en creëren we een veilige plek voor cultuureducatie en een safe(r) space voor jongeren op Rotterdam Zuid. In 2023 zijn we gestart met de ontwikkeling van workshops over seksuele- en genderdiversiteit en intersectionaliteit voor zowel docenten als voor jongeren op het vo en mbo.

In oktober 2023 organiseerden we Diversity Day met Dona Daria, in samenwerking met O10 Inclusief en mede mogelijk gemaakt door de gemeente Rotterdam. Dit was onderdeel van de deskundigheidsbevordering van medewerkers van SKVR en opengesteld voor externe partners en organisaties.

Vooruitblik 2024

We blijven ons D&I-netwerk verder uitbreiden en aansluiten bij partners door kennisdeling en netwerkbijeenkomsten. Zo ontwikkelen we gezamenlijk programma's en maken we gebruik van elkaars expertise. Ons contact met de Hogeschool Rotterdam is uitgebreid in kennisdeling en uitwisseling van D&I-tools en een dashboard. Verder delen we onze kennis en ervaring als onderdeel van Cultuur Inclusief en vanuit een kwartiermakersrol in dit Rotterdamse netwerk.

In 2024 richten we ons op het ontwikkelen van Ability; door nieuwe vaardigheden te leren en aan te sturen op ander gedrag, worden diversiteit- en inclusieverbeteringen beter doorgevoerd. Medewerkers worden deel van de verandering door hen te inspireren en naar ze te luisteren. Samen identificeren we barrières en brainstormen we organisatiebreed maar ook persoonlijk over hoe we deze kunnen verwijderen. We moedigen collega's aan om te geloven in hun eigen vaardigheden en deze te erkennen. We leren van onze 'fouten' en voeren verbeterpunten door. Dit vraagt om een open en soms kwetsbare houding waarin we elkaar kunnen helpen en ondersteunen in de ontwikkeling van diversiteit en inclusie in alle vier de P's; Personeel, Publiek, Programma, Partners.

1.4. INTERCONNECTIVITEIT

De expertise van SKVR is kennis van de inhoud, duurzame cultuurbeoefening in doorgaande lijnen en kennis van het systeem waarin we ons nu begeven. Om onze missie uit te voeren werken we gelijkwaardig samen met partners in de domeinen cultuur, onderwijs, zorg, welzijn en sport. Impact maken we met elkaar. In 2023 hebben we bijvoorbeeld samen met zorgorganisatie Aafje hybride workshops ontwikkeld. De kennis en kunde van een zorgorganisatie naast onze expertise heeft geleid tot een goed bij de doelgroep passend aanbod, zowel inhoudelijk als praktisch, waarbij we gezamenlijk impact maken en een bijdrage leveren aan opgaven rond deze doelgroep zoals eenzaamheid en zingeving. Meer over Hybride workshops vind je op pagina 52.

Een ander voorbeeld is de inzet van wijkverkenners, bruggenbouwers tussen jongeren en wijkpartners. Hier werken we, naast met partners, ook direct samen met de doelgroep. De wijkverkenner staat dicht bij de behoeften van de jongeren en fungeert als rolmodel, waardoor zij goed contact kunnen leggen met de doelgroep. Lees op pagina 46 meer over de wijkverkenners.

1.5. INNOVATIE

In het onderwijs hebben zowel inhoudelijk als technisch innovaties plaatsgevonden, vaak in samenwerking met partners.

Digitale inclusie

Met de lessen muziek & technologie draagt SKVR op een creatieve manier bij aan digitale inclusie. In de lessen wordt gewerkt met opdrachten die tot de verbeelding spreken en die uitnodigen om zelf te experimenteren en te maken met verschillende muziek & technologie-instrumenten. In meer dan 200 groepen in het basisonderwijs en bij enkele bso's volgden ruim 4.500 leerlingen lessen muziek & technologie. We merkten gedurende het jaar dat de lessen veel enthousiasme oproepen bij scholen, kunstvakdocenten en de leerlingen.

Om inzicht te krijgen in het effect van onze lessen, hebben we in juni 2023 een eerste impactmeting gedaan door in gesprek te gaan met zowel muziektechdocenten als hun leerlingen. Het onderzoek onder leerlingen richtte zich op digitale geletterdheid, creatief makerschap en autonomie in de lessen. De gesprekken gaven inzicht in wat er in de ogen van de leerlingen gebeurt in de muzieklessen, en hoe zij dat hebben ervaren. Daarnaast schetst het een beeld van de vaardigheden die meer en minder aan bod komen in de lessen. Dit geeft ons handvatten bij het doorontwikkelen van de lessen.

Innovatie in ondersteuning en samenwerking

In het sociaal domein levert SKVR een bijdrage aan ontwikkeling in de wijken. Daarbij ligt de focus op kwetsbare en bijzondere doelgroepen en zetten we in op een inclusieve en innovatieve aanpak.

We volgen de ontwikkelingen in pilots en projecten via de methode van de waardenpropositie. Daarin volgen we criteria met betrekking tot de toegevoegde waarde van activiteiten. Op basis van bevindingen en uit onderzoek naar trends en ontwikkelingen in de stad is de visie aangescherpt en is meer verbinding gelegd tussen de projecten. In 2023 hebben we ons ingezet op het maken van meer impact in de stad met de pilots en projecten.

Ons onderzoek naar de wijze waarop we uitvoering kunnen geven aan onze faciliterende en ondersteunende rol (in de drie pilots in het Sociaal-Maatschappelijk domein, lees hierover meer in hoofdstuk 3.2) liep door in 2023. In 2024 kijken we samen met partners vanuit de waardenpropositie naar andere prestatie-indicatoren. Want het aantal deelnemers is niet meer onze belangrijkste inzet en bovendien vaak op conto van de partner te schrijven. Vanaf 2025 gaan we de nieuwe indicatoren hanteren.

1.6. FAIR PRACTICE CODE

De kernwaarden uit de Fair Practice Code komen terug in de werkwijze van SKVR. We werken samen, ondersteunen elkaar en belonen conform de cao Kunsteducatie. Sinds 2022 biedt SKVR docenten in de intensieve onderwijstrajecten een keuze in contractvorm: zzp of dienstverband. In 2023 is eenmaal gekozen voor het dienstverband. De uurtarieven voor zzp'ers zijn in lijn met de cao Kunsteducatie. We gebruiken hiervoor de rekentool Fair Practice.

SKVR ondersteunt duurzame inzetbaarheid, de verbinding met elkaar en het werk en de ontwikkeling van docenten en medewerkers via deskundigheidsbevordering, goede arbeidsomstandigheden en -voorwaarden.

Wij hebben vertrouwen in onze docenten en andere medewerkers. Zij werken vanuit onze gezamenlijke visie. Zij bouwen aan en onderhouden goede samenwerkingen en gaan voor kwaliteit. Er is veel aandacht voor de manier waarop we met elkaar om gaan, zowel formeel in werkoverleggen en trainingen als in de dagelijkse omgang met elkaar. We vragen voor al onze kunstprofessionals iedere 3 jaar een VOG aan. En er zijn vertrouwenspersonen bij wie men terecht kan als er iets zou voorvallen.

2. Governance

2.1. DIRECTIE

SKVR werkt sinds 1 januari 2019 met een Raad van Toezicht-model conform de Governance Code Cultuur. Het bestuur bestaat sinds 1 november 2019 uit directeur-bestuurder Claudia Doesburg. De directeur-bestuurder heeft een contract voor onbepaalde tijd. De bezoldiging van de directeur- bestuurder is in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. De directeur-bestuurder heeft de volgende nevenfuncties:

- Centrum voor Dienstverlening te Rotterdam – lid RvT - mei 2019 tot heden
- Stichting SCIO – voorzitter RvT- januari 2021 tot heden
- Vereniging Netwerk Kindcentra – bestuurslid – 1 december 2022 tot heden, onbezoldigd

De directeur-bestuurder wordt bijgestaan door het coördinerend overleg. De directeur-bestuurder stelt onder andere de volgende plannen op en herzielt deze zo nodig:

- Het meerjarenbeleidsplan;
- De jaarlijkse begroting met toelichting;
- Het jaarplan;
- Een plan inzake een adequaat risicobeheersing- en controlesysteem;
- Kwartaalrapportages over de financiële stand na het voorgaande kwartaal en verwachtingen voor de komende kwartalen;
- Een jaarverslag en jaarrekening.

Deze plannen en/of verslagen worden door de directeur-bestuurder na bespreking in de Raad van Toezicht vastgesteld. De jaarrekening wordt in aanwezigheid van de accountant besproken en door de RvT goedgekeurd waarna de directeur-bestuurder het verslag kan vaststellen.

2.2. RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht is belast met het interne toezicht, werkgeverschap, het vooraf goedkeuren van relevante beleidsstukken en achteraf goedkeuren van de resultaten en de jaarrekening, na controle door de accountant. De voorzitter in het bijzonder maar ook de leden van de Raad van Toezicht zijn ieder op hun

kennisgebied tevens sparringpartner of een luisterend oor voor de directeur-bestuurder en kunnen de directeur-bestuurder met adviezen bijstaan. De besluiten van de Raad van Toezicht worden genomen tijdens de officieel geplande vergaderingen. Daartoe vergadert de raad gemiddeld zes keer per jaar of zo vaak als nodig is (bijvoorbeeld onder bijzondere omstandigheden van een interne of extern crisis). In 2023 vonden zeven officiële vergaderingen van de Raad van Toezicht plaats. Hiernaast nam een delegatie van de RvT deel aan een strategische sessie gericht op de meerjarenstrategie, kwam de Auditcommissie met regelmaat samen met de manager Financiën en voerde de Remuneratiecommissie gesprekken over het functioneren van de directeur-bestuurder en de werving van nieuwe leden.

Onderwerpen en besluiten

In 2023 werden naast terugkerende onderwerpen zoals de begroting, het jaarplan, het jaarverslag en kwartaalrapportages, onderstaande onderwerpen besproken:

- Verkoop en verhuizing Hennekijnstraat
- Investerings in het nieuwe systeem voor cursusadministratie Thinkwise
- Het functioneren van de samenwerkingspartner voor ontwikkeling en implementatie van Thinkwise
- Bezuinigingsmaatregelen
- Het Meerjarenplan 2025 – 2028
- Meerjarenstrategie (doorkijkje 10 jaar)
- De rol van SKVR in de wijken en het onderzoek door Significant naar deze rol
- Gemeentelijk onderzoek naar muziekonderwijs
- De interne organisatie en leiderschap
- Werving leden
- Statuten
- Reglementen
- Commissies

In 2023 zijn de volgende besluiten genomen:

- Goedkeuring begroting en jaarplan 2024
- Vaststelling statuten
- Vaststelling directiereglement
- Vaststelling reglement RvT
- Vaststelling reglement Auditcommissie
- Vaststelling reglement Remuneratiecommissie
- Benoeming tweede termijn lid M. Hoekstra

Vergadervergoeding

De vergadervergoeding is in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. De leden en voorzitter kunnen van de vergadervergoeding afzien.

Samenstelling

De leden worden benoemd voor een periode van 4 jaar en zijn daarna nog eens voor 4 jaar herbenoembaar (een zittingsperiode van totaal maximaal 8 jaar). De Raad van Toezicht bestond op 31 december 2023 uit 7 leden. In bijlage 8 is het rooster van aftreden te vinden.

Naam	Functie RvT	Maatschappelijke functie	Nevenfuncties
N.W. Holwijn	Voorzitter	General counsel / secretaris one-tier board Infotheek Group	Lid Raad van Toezicht Stimuleringsfonds
			Lid Raad van Commissarissen Woonplus Schiedam
J.H. Wakkie	Lid	Adviseur Sport, Cultuur en Maatschappij	Adviseur Golden Sports
			Lid Raad van Advies Vakmanstad
			Voorzitter Raad van Advies Basketballbond
			Voorzitter Stichting SINA Amsterdam
M.C. Lewis	Lid	Lid Raad van Bestuur Gemiva	Lid RvT PCBO Rotterdam Zuid
			Lid Kwaliteitscommissie Ambulancezorg Rotterdam Rijnmond
			Lid RvT Cohesie
L.M.E. van der Wees	Lid	Hoofd afdeling Beleid&strategie Openbaar Ministerie Rotterdam	
Pelle Meurink	Lid	Programmacoördinator verdere verzelfstandiging Douane	Voorzitter Toonkunst Rotterdam
			Burgercommissielid D66 Rotterdam
M. Hoekstra - van der Deen	Lid	Voorzitter Raad van Bestuur Woonstad Rotterdam	Lid RvT Franciscus Gasthuis & Vlietland
			Voorzitter adviesraad Albeda Airport College
			Lid bestuur Stichting Valk
			Lid denktank Economisch Onderwijs Rotterdam
M. Radema	Lid	Directeur / eigenaar Maan Consultancy B.V.	Bestuurslid Ronde van Kralingen

2.3. GOVERNANCE CODE CULTUUR

We hanteren een hoge standaard voor het besturen van, toezichthouden op en functioneren van de organisatie. We beschikken over actuele statuten, reglementen en interne controlemaatregelen. Rollen en taken van de Raad van Toezicht (RvT) en directeur- bestuurder zijn beschreven. Er zijn gedragsregels en vertrouwenspersonen. Onze collega's kunnen alle hiervoor genoemde stukken raadplegen. Ook publiceren wij intern en extern het jaarverslag met jaarrekening.

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren en handelen. De RvT is zo samengesteld dat samen gefundeerde keuzes gemaakt worden bij het invullen van de toezichthoudersrol, de adviseursrol en de werkgeversrol. Het functioneren van de directeur-bestuurder wordt gevolgd en geëvalueerd aan de hand van een vastgesteld evaluatieproces.

Per principe uit de Governance Code Cultuur lichten we toe hoe SKVR hiermee omgaat.

Principe 1 – Maatschappelijke doelstelling en culturele waarde

SKVR richt zich op actieve cultuurbeoefening, bereikbaar voor alle Rotterdammers. In samenwerking met partners in de wijken, andere domeinen, zelfstandige kunstprofessionals en het onderwijs zetten we ons hiervoor in.

Het ontwikkelen van culturele vaardigheden is onmisbaar voor de brede vorming van mensen en geeft ruimte voor meer onderling begrip, respect, empathie, zelfbewustzijn en groepsgevoel. Dat is van toenemend belang in een wereld waarin het individualisme hoogtij viert, we slechts één swiipe van de rest van de wereld zijn verwijderd en er tegelijkertijd meer onzichtbaarheid is dan ooit.

Voor de periode 2021-2024 ligt de focus onder andere op de faciliterende en ondersteunende rol in de wijken en deze met de wijkpartners vormgeven en verder ontwikkelen. In 2023 werkten wij aan deze missie met pilots in de wijken om onze ondersteunende rol in de wijken verder vorm te geven en met extra aandacht voor onze focusgroepen het jonge kind, kinderen en jongeren in het speciaal onderwijs, jongeren en kwetsbare ouderen.

Principe 2 – Pas toe en leg uit

De Raad van Toezicht past de acht principes toe door de werkafspraken en het besturingsmodel vast te leggen in formele afspraken. De doelen en het besturingsmodel zijn vastgelegd in de statuten van de organisatie. De statuten zijn in 2023 herzien.

SKVR hanteert een Raad van Toezicht-model waarbij de bestuursverantwoordelijkheid is belegd bij het bestuur. Het bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De informatie die nodig is voor toezicht krijgt de Raad van Toezicht zowel van het bestuur, als van de medewerkers en verbonden professionals, maar ook door eigen onderzoek en inspanning van buiten de organisatie. De organisatie wijkt niet af van de principes van Governance Code Cultuur.

Principe 3 – Integriteit, belangenverstrengeling en tegenstrijdige belangen

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat SKVR functioneert met inachtneming van de regels van de Governance Code Cultuur. Transparantie, integriteit, goede verhoudingen en een positieve en ook kritische houding zijn voorwaarden om met elkaar tot de beoogde prestaties en doelen te komen.

De Raad van Toezicht vermijdt elke vorm van persoonlijke bevoordeling dan wel (schijn van) belangverstrengeling. Een lid van de Raad van Toezicht meldt elke (potentiële) vorm van en/of schijn van belangenverstrengeling bij de voorzitter. Buiten aanwezigheid van het betrokken lid overlegt de Raad van Toezicht over de vraag of er sprake is van belangenverstrengeling en eventueel de wijze waarop het tegenstrijdig belang kan worden voorkomen of worden beëindigd. Indien de (potentiële) vorm van belangenverstrengeling de voorzitter betreft, treedt een ander lid van de Raad van Toezicht op als voorzitter tot de kwestie is opgelost. In 2023 is er geen sprake geweest van een situatie waarbij (schijn van) belangenverstrengeling onderwerp was.

Principe 4 – Rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De Raad van Toezicht werkt conform de statuten van SKVR waarin de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd. In 2023 zijn de statuten herzien. Ook het reglement RvT en commissiereglementen zijn herzien (reglement RvT) of opgesteld.

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren en handelen.

Principe 5 – Dagelijkse leiding, functioneren en resultaten organisatie

De directeur-bestuurder voert de taken uit zoals vastgelegd in het directiereglement. Dit reglement behoeft goedkeuring door de Raad van Toezicht. Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de organisatie, het goed functioneren ervan en de resultaten die bereikt worden. Hierbij gaat het bestuur verantwoord om met mensen en middelen van de organisatie.

Het directiereglement is gelijktijdig met de statuten herzien.

De directeur-bestuurder heeft om de week overleg met het coördinerend overleg en elke 1 tot 2 maanden met de OR. De verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid en organisatieontwikkeling ligt bij het bestuur.

Toezicht op bestuur

De Raad van Toezicht is de werkgever van de directeur-bestuurder en bepaalt in die hoedanigheid de arbeidsvoorwaarden. Een evaluatieprocedure wordt gevolgd omtrent de professionalisering en functioneren van de directeur-bestuurder.

Principe 6 – zorgvuldig en verantwoord omgaan met mensen en middelen

De directeur-bestuurder en Raad van Toezicht gaan op een betrokken manier zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en middelen. We kijken naar kwaliteiten en bouwen steeds aan een afspiegeling van de superdiverse stad Rotterdam en de maatschappij. SKVR werkt met honderden zelfstandigen van alle leeftijden en achtergronden en hecht hier veel waarde aan. In het vaste personeelsbestand zien we een oververtegenwoordiging van vrouwen en de vergrijzing is duidelijk zichtbaar onder de vaste docenten van SKVR. Door onder ander het werven op de juiste plekken en manieren zetten we ons in voor een meer divers personeelsbestand.

SKVR schept randvoorwaarden voor een goede, veilige en plezierige werkomgeving. We willen een omgeving creëren waarin respectvol met elkaar wordt omgaan, dit geldt voor medewerkers, deelnemers, bezoekers en samenwerkingspartners. We hebben binnen SKVR eigen omgangsregels geformuleerd om aan deze randvoorwaarden te voldoen en ongewenst gedrag te voorkomen. Onder ongewenst gedrag verstaan we gedragingen zoals discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie, pesten en (werk)druk. De gedragsregels worden regelmatig geüpdatet en zijn aan alle medewerkers

verstrekt en op Intranet geplaatst. Om deze omgangsregels levend te houden en actief na te leven wordt hier aandacht aan besteed in de teams.

Mochten medewerkers zich toch in een situatie bevinden van ongewenst gedrag binnen SKVR, dan kan contact opgenomen worden met een van onze twee vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon biedt ondersteuning bij het bespreekbaar maken van de situatie. Alles wat besproken wordt, is strikt vertrouwelijk en wordt alleen met derden gedeeld na uitdrukkelijke toestemming van de medewerker, of als de vertrouwenspersoon de wettelijke verplichting heeft tot het delen van de verkregen informatie. Ook is een externe vertrouwenspersoon beschikbaar.

Hiernaast is beleid ontwikkeld om diversiteit en inclusiviteit verder in te bedden in het DNA van SKVR. Hieraan werkt een kwartiermaker diversiteit en inclusiviteit samen met ambassadeurs uit de gehele organisatie. Door de coördinator diversiteit en inclusie zijn workshops georganiseerd waarin onder andere de sociale veiligheid op de werkvloer is besproken.

SKVR hanteert een passend beloningsbeleid dat overeenstemt met de wettelijke voorschriften. In 2021 is Fair Pay ingevoerd.

SKVR hanteert controlemaatregelen in de interne bedrijfsvoering en interne controle.

Principe 7 – professionele en onafhankelijke raad van toezicht

Zoals gezegd evalueert de Raad van Toezicht jaarlijks het eigen functioneren en handelen. De Raad van Toezicht is zo samengesteld dat er samen gefundeerde keuzes gemaakt kunnen worden bij het invullen van de toezichthoudersrol, de adviseursrol en de werkgeversrol.

Principe 8 –waarborging deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid

De directeur-bestuurder en Raad van Toezicht waarborgen deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. SKVR stuurt op een diverse Raad van Toezicht, waarbij we oog hebben voor de vertegenwoordiging van allerlei achtergronden, leeftijden en binding met de doelgroepen, plekken en de bijzondere dynamiek van Rotterdam. Bij werving gaat de aandacht daarnaast uit naar kennis van het culturele veld, zakelijke aspecten van de organisatie en ondernemerschap.

Het plan om een trainee aan te nemen om een jaar aan de slag te gaan in een toezichthoudende rol is nog niet uitgevoerd. Naar de mogelijkheden wordt in 2024 onderzoek gedaan.

Zie bijlage 7 voor de checklist governance.

De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd op 20 maart 2023.

2.4. OR

De OR bestond op 31 december 2023 uit:

Naam	Functie OR	Functie SKVR
R. Bos	Voorzitter	Docent Muziek
E. van der Kris	Lid	Muzikaal begeleider Dans
E. Porcelijn	Lid	Coördinator Schrijven
R. Gossink	Lid	Coördinator Voortgezet onderwijs

De OR wordt sinds september 2023 ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Wisselingen OR

D. van der Kolk is gestart als OR-lid. Hij is in 2023 ook weer gestopt.

M. van der Spek en L. Ephraïm zijn gestopt als lid van de OR. In 2024 worden verkiezingen gehouden voor de OR.

Onderwerpen

De grootste, terugkerende onderwerpen van gesprek zijn huisvesting (verkoop en uithuizing Hennekijnstraat), het systeem Thinkwise voor cursusadministratie, het financieel resultaat en reorganisatie. Daarnaast is veel gesproken over het aanbod voor volwassenen in de eigen tijd.

Advies- en instemmingsaanvragen

De OR heeft in 2023 de volgende advies- en instemmingsaanvragen behandeld:

- In januari heeft de OR ingestemd met de wijze waarop SKVR de Risico-Inventarisatie & Evaluatie wilde laten uitvoeren door arbodienst Perspectief;
- In maart heeft de OR ingestemd met het besluit tot verschuiven van de peildatum voor salarisgarantie als onderdeel van de implementatie van het functiehuis OB/KE
- In november heeft de OR een positief advies gegeven op de herziene adviesaanvraag voorgenomen maatregelen 2023;
- In november heeft de OR zich onthouden van instemming met betrekking tot de instemmingsaanvraag herzien taakbeleid.

2.5. HR

HR heeft in 2023 te maken gehad met een aantal grote onderwerpen. Er is een nieuw functiehuis geïmplementeerd, de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) is uitgevoerd, het verzuim was hoog, er is een groot verloop geweest binnen de

organisatie als geheel, maar ook het HR-team zelf is volledig veranderd van samenstelling. Daarnaast zijn voorbereidingen in gang gezet voor de reorganisatie die in 2024 zijn beslag krijgt. Dat alles maakt dat er niet heel veel ruimte is geweest voor beleidsontwikkeling. De nieuwe samenstelling van het team biedt wel gelegenheid om met andere ogen te kijken naar de rollen, taken en verantwoordelijkheden. En ook naar het intensiveren van de samenwerking met de andere bedrijfsvoeringdisciplines als Marketing en Communicatie en Financiën.

Een nieuw generiek functiehuis

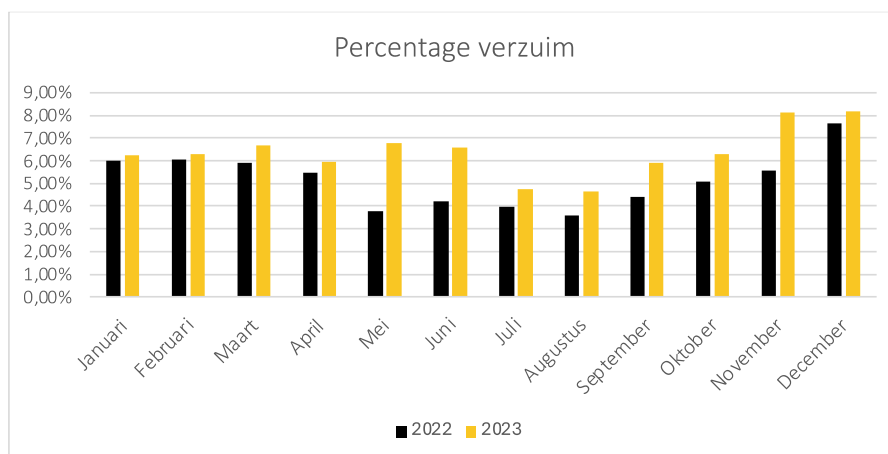
Cultuurconnectie ontwikkelde in 2022 samen met de Vereniging van Openbare Bibliotheken een nieuw functiehuis op basis van de systematiek van HR21. SKVR nam deel aan de landelijke projectgroep om input te leveren vanuit het werkveld. Het functiehuis van SKVR is conform het nieuwe generieke functiehuis aangepast. Alle functies zijn ingedeeld in het nieuwe functiehuis en er is een nieuwe functiematrix ontstaan. Na instemming van de OR hebben alle medewerkers in april een brief ontvangen met hun nieuwe functie-indeling. Bij een enkele medewerker heeft dat tot een bezwaar geleid. De bezwaren zijn onderzocht en gesprekken zijn gevoerd, waarna deze casussen zijn afgerond.

RI&E en preventiemedewerkers

In 2023 heeft de Ondernemingsraad ingestemd met het voorstel om een RI&E te laten uitvoeren door de Arbodienstverlener. In november heeft het onderzoek alsnog plaatsgevonden. In Q1 2024 verwachten wij de rapportage zodat we aan de slag kunnen met het actieplan. Ook worden in 2024 nieuwe preventiemedewerkers opgeleid.

Verzuim

Het verzuim is afgelopen jaar gestegen ten opzichte van de jaren ervoor. Het gemiddelde verzuimpercentage over heel 2023 komt uit op 6,13% (t.o.v. 5,29% over 2022). In onderstaande grafiek is te zien dat het verzuim over alle maanden van het hele jaar hoger was dan in 2022.

Dit is volledig toe te schrijven aan de stijging van verzuim bij de afdeling Service & Planning. Daar is de werkdruk heel hoog geweest als gevolg van de problemen met de ontwikkeling van het administratiesysteem. Dit heeft geleid tot een ‘sneeuwbal-effect’, waardoor frequent verzuim is overgegaan in langdurig (psychisch) verzuim van enkele medewerkers.

Verzuimpercentage per afdeling		
Afdeling	2022	2023
Directie	1,89%	4,10%
Bedrijfsvoering	4,84%	13,38%
Primair proces	6,20%	4,70%
SKVR Totaal	5,29%	6,13%

In het eerste kwartaal van 2024 is een nadere analyse gemaakt en zijn actiepunten benoemd voor de komende periode. Door het geven van de juiste aandacht en interventies kan het verzuim voor een belangrijk deel worden beïnvloed. Voor leidinggevenden wordt een workshop georganiseerd in het kader van deskundigheidsbevordering. Die richt zich op het herkennen van vroegsignalen van langdurig verzuim bij medewerkers, het voeren van het goede verzuimgesprek en het opdoen van kennis over de verplichtingen in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter.

Instroom, uitstroom, doorstroom

Het verloop binnen SKVR is afgelopen jaar hoog geweest. Er zijn 25 medewerkers met een arbeidsovereenkomst in dienst gekomen en 15 medewerkers hebben de organisatie verlaten. Vier medewerkers zijn in 2023 gestart, maar ook in hetzelfde jaar weer gestopt.

Het grootste verloop heeft plaatsgevonden binnen de bedrijfsvoeringsfuncties. Zoals gezegd is het hele HR-team vernieuwd. Dat is een toevallige samenloop van omstandigheden. Hier ligt geen specifieke oorzaak aan ten grondslag. Ook binnen

het team Service en Planning is een hoog verloop. Dat komt ook door het feit dat daar in het kader van de piekbelasting met tijdelijke arbeidsovereenkomsten wordt gewerkt.

In het primair proces zijn 3 medewerkers in dienst gekomen en zijn er 12 uit dienst gegaan. Redenen van vertrek: pensioen (2), arbeidsongeschiktheidsontslag (2), einde arbeidsovereenkomst bepaalde tijd (1) en ontslag op eigen verzoek (7).

Binnen het HR-team is een Coördinator Docenten aangesteld om een continue instroom en onboarding van docenten te bewerkstelligen.

Leeftijdsopbouw

In totaal heeft SKVR 151 medewerkers in dienst¹². Van deze 151 mensen zijn er 60 na 40%. Dit is een aandachtspunt voor de komende jaren, verjonging is van belang.

Plan maatregelen

Vanwege de tegenvallende financiële resultaten zijn in 2023 maatregelen aangekondigd. Er is een maatregelenplan opgesteld en voor advies aan de ondernemingsraad voorgelegd. De ondernemingsraad heeft hier advies over uitgebracht. In 2024 krijgt dit plan zijn beslag. Dit betekent voor een aantal medewerkers dat zij ontslag krijgen vanwege bedrijfseconomische redenen en dat een aantal medewerkers een andere passende functie wordt aangeboden. Het Sociaal Plan 2020 is op deze reorganisatie van toepassing.

Vooruitblik naar 2024

In het komende jaar waarin de subsidie voor de nieuwe cultuurplanperiode bekend wordt, wordt ook gekeken naar de consequenties daarvan op het personeel. Welke kwaliteiten moeten worden ontwikkeld of aangetrokken? Kunnen we met het huidige personeelsbestand door? Zijn extra maatregelen nodig?

Voor HR staat een aantal beleidsonderwerpen op de agenda zoals het ontwikkelen van een nieuwe gesprekscyclus, het uitvoeren van een medewerkerstevredenheidonderzoek, deskundigheidsbevordering van het management, de verzuimaanpak en het doorontwikkelen van loopbaanpaden.

2.6. FINANCIËN

In het streven naar verbeteringen in 2023 lag de nadruk op tijdigheid, volledigheid en juistheid. Helaas werden bepaalde financiële verbeteringsprojecten belemmerd door de vertraging en tijdelijke stopzetting van het implementatieproces van Thinkwise. De voornaamste inspanningen waren gericht

¹ Peildatum 31-12-2023

² Inclusief stagiairs en vrijwilligers

op het waarborgen van de bedrijfsvoering en het handhaven van een nauwkeurige registratie.

De grootste uitdaging lag in het voortzetten van het facturatieproces, aangezien dit niet mogelijk was via Thinkwise vanwege de vertraging en tijdelijke stopzetting. In reactie hierop werd een aantal workarounds bedacht om de verkoopfacturatie aan scholen en particulieren toch mogelijk te maken. Ondanks deze obstakels blijven we vastberaden om onze ambitie van verbetering te realiseren en hebben we er vertrouwen in dat we in 2024 soepeler en efficiënter kunnen opereren.

Exact Globe

SKVR heeft het doel om efficiëntieverbeteringen door te voeren in de bedrijfsprocessen. Dat vereist dat de systemen toekomstbestendig zijn om een optimale bedrijfsvoering te ondersteunen. In lijn hiermee is besloten om, gezien het feit dat het ERP-systeem Navision niet langer wordt ondersteund door de externe beheerder, de cursusregistratie en financiën te verwerken in twee afzonderlijke systemen. Vanaf januari 2023 is het financiële pakket Exact Globe geïmplementeerd, dat ons een breed scala aan mogelijkheden biedt om financiële processen zo efficiënt mogelijk in te richten. Bovendien zijn Thinkwise en ons inkoopfacturatiesysteem SpendCloud rechtstreeks met elkaar verbonden via API-koppelingen. Met name het debiteurenproces is volledig geautomatiseerd, waardoor met een simpele handeling in batches grote aantallen herinneringen naar klanten kunnen worden verzonden voor het innen van openstaande vorderingen.

2.7. KLANTENSERVICE, FRONT- EN BACKOFFICE

De vertraging in de implementatie van Thinkwise vereiste workarounds om de bedrijfsvoering te continueren. Hierdoor zagen we de verzuimcijfers stijgen en was de inzet nodig van meer (tijdelijk) personeel.

Klachten

In 2023 ontving de klachtencoördinator 13 formele klachten waarvan 8 klachten gegrond zijn verklaard. De klachten zijn gemiddeld binnen 7 werkdagen beantwoord en opgelost. De klachten hadden voornamelijk betrekking op de aanmaningen van de financiële administratie, de communicatie over toegankelijkheid van gebouwen/faciliteiten, de communicatie over wijzigingen in de lesprogramma's of ontevredenheid over het functioneren van docenten. De klachtencoördinator ziet dat klanten het waarderen wanneer de klacht snel wordt beantwoord en er in persoonlijk (telefonisch) contact een oplossing wordt geboden. Alle klachten worden gebruikt ter verbetering van onze dienstverlening.

2.8. ICT

Ontwikkeling en Implementatie Thinkwise

Het implementatieplan werd afgerond, maar ondervond vertraging bij de Minimum Viable Product (MVP), wat leidde tot extra kosten en de noodzaak voor workarounds. Backbown stuitte op technische en operationele uitdagingen, wat resulteerde in juridische stappen en een heroverweging van het partnerschap met Thinkwise. Thinkwise bood een kwaliteitstoets aan en er werden strategische opties overwogen om de stabiliteit en toekomstbestendigheid van het project te waarborgen. Backbown is inmiddels failliet verklaard.

De vertraging in de implementatie resulteerde in hogere kosten, verhoogde druk op de liquiditeit, weerstand tegen de nieuwe applicatie en een toename van verzuim. Getroffen maatregelen omvatten het monitoren van de liquiditeit, een integrale strategische benadering van het vervolgproces, verbeterde communicatie naar de medewerkers en het aantrekken van een interim Manager Bedrijfsvoering met focus op essentiële taken en het succesvol verder begeleiden van de doorontwikkeling van Thinkwise.

Migratie K-schijf als Archief in Teamsomgeving

Voorbereidingen voor het uitfaseren van de K-schijf zijn gestart, inclusief training in gebruik van Teams en planning. Budgettaire beperkingen en organisatorische uitdagingen hebben het project vertraagd. In 2024, na het goed implementeren van Thinkwise, wordt dit verder opgepakt.

Vooruitblik 2024

In 2024 willen we koers zetten naar een nog effectievere en veiligere digitale werkomgeving. Door te investeren in een verbeterde gebruikerservaring, kostenbeheersing en versterkte IT-security, werken we aan een dynamische en veilige digitale omgeving die aansluit bij de behoeften van onze organisatie en de stakeholders.

2.9. FACILITAIR

Luchtbehandeling Hillevliet op peil

Een andere ambitie, het optimaliseren van de luchtbehandeling op de Hillevliet, werd gerealiseerd in overleg met de huisvestingsadviseur en leverancier. De luchtbehandelingsinstallatie is geoptimaliseerd en de ruimtes krijgen nu een verhoogde toevoer van verse lucht, wat de werkomgeving ten goede komt.

In het komende jaar zijn onze facilitaire ambities gericht op het structureren van hybride werken. We erkennen de veranderende behoeften en dynamiek van onze organisatie en streven naar een flexibele werkomgeving die zowel de efficiëntie

als het welzijn van onze medewerkers bevordert. Enkele speerpunten van onze ambities voor 2024 zijn:

1. Hybride Werken Structureren: We bevinden ons momenteel in de onderzoeksfase om hybride werken binnen onze organisatie te structureren. Dit initiatief is ontworpen om flexibiliteit in werkschema's op kantoor mogelijk te maken en tegelijkertijd de samenwerking te optimaliseren. Door afwisselend thuis- en kantoorwerk te faciliteren, creëren we een eigentijdse werkomgeving die inspelt op de behoeften van onze medewerkers.

2. Kostenbesparing Realiseren: Het implementeren van hybride werken gaat hand in hand met het streven naar kostenbesparing. We kijken naar mogelijkheden om efficiënter gebruik te maken van onze fysieke werkruimtes en investeren in technologische oplossingen om virtuele samenwerking te bevorderen. Hierdoor verwachten we niet alleen kosten te reduceren, maar ook duurzaamheid en productiviteit te bevorderen.

3. Gezondheid van Medewerkers Prioriteit: De gezondheid en het welzijn van onze medewerkers hebben de hoogste prioriteit. Ons streven is om een werkomgeving te creëren die een gezonde balans tussen werk en privé ondersteunt. We willen programma's en faciliteiten implementeren die het welzijn van onze medewerkers bevorderen en een positieve werkcultuur stimuleren.

Met deze ambities voor ogen kijken we vol vertrouwen naar 2024, waarin we streven naar een facilitaire omgeving die niet alleen efficiënt en kostenbewust is, maar ook bijdraagt aan het welzijn en de tevredenheid van onze medewerkers.

Huisvesting

Onze activiteiten vinden plaats op de eigen locaties, in Huizen van de Wijk, op scholen en bij partners. Op onze eigen locaties stellen we ruimtes ter beschikking aan mensen en initiatieven uit de wijk.

In 2023 is ons pand aan de Hennekijnstraat verkocht. Deze verkoop was vanaf eind 2022 in voorbereiding en na uitgebreid onderzoek bleek verkoop de juiste keuze. Het pand sluit niet goed aan op onze visie op huisvesting en er was sprake van hoge onderhoudskosten. We hebben allereerst een traject met de gemeente doorlopen waarin werd onderzocht wat hun positie was in de verkoop en of zij interesse hadden in het verwerven van het pand. Hierna is de verkoop in gang gezet. Uiteindelijk heeft Uwdw B.V het pand verworven, in december is de verkoop afgerond. In 2024 trekken we uit ons pand aan de Hennekijnstraat. De activiteiten die daar plaatsvinden verhuizen we, in huurconstructies met de Willem de Kooning Academie, SKAR, de Doelen en het Hofpleintheater.

2.10. MARKETING EN COMMUNICATIE

Het team

Het team was vanaf juli compleet en bestond uit: een beeldmaker, een communicatiemedewerker en 3 adviseurs marketing & communicatie. Drie hbo-stagiairs communicatie rondden hun stage succesvol af.

Ondersteuning

We ondersteunden de locatieleiders bij de promotie van activiteiten op de diverse locaties. Team Hillevliet kreeg extra ondersteuning op de ontwikkeling van programmering voor jongeren. Met team Centrum is gewerkt aan communicatie rondom de voorgenomen verhuizing uit het pand aan de Hennekijnstraat.

We zorgden dat inschrijven voor jaarcursussen mogelijk bleef via een workaround. Ook hier zorgden problemen met Thinkwise ervoor dat dit niet op de reguliere manier mogelijk was.

Campagnes

- Van april tot en met december zijn twee stadsbrede campagnes uitgevoerd voor het aanbod in het Marktdomein:
- In april, mei en juni: werven voor lopende activiteiten en aandacht genereren voor het inschrijven voor het nieuwe cursusseizoen;
- In juli en augustus: werven van nieuwe deelnemers voor het eigen tijd aanbod;
- In september sloten we de zomercampagne af met extra zichtbaarheid voor het eigen tijd aanbod. In november en december: werven voor het cursusaanbod met startdata na de kerstvakantie.

Voor primair onderwijs realiseerden we in november de campagne Slim Organiseren met Kunstvakdocenten. De campagne richt zich op bestaande en nieuwe klanten en sluit aan op 'Slim Organiseren' dat bijdraagt aan het verlichten van de gevolgen van het lerarentekort, het versterken van het onderwijs en het bevorderen van kansengelijkheid in Rotterdam. De campagne loopt door in 2024.

Netwerkbijeenkomsten

We ondersteunden en verzorgden de communicatie bij netwerkbijeenkomsten rondom de Heritage Parade en Summerschool, het onderzoek Muziek in de Voorschool en de presentatie van de documentaire over de wijkverkeners.

The Creative Network

We bouwden verder aan het imago van SKVR als 'the Creative Network' door het produceren en inzetten van 7 'Creative Talks': korte video's waarin we kennismaken met een kunstvakdocent en een stukje van het brede werkveld van SKVR laten zien.

Social media

- Instagram: Op Instagram groeiden we van 3.258 naar 4.022 volgers. We bereikten gedurende het jaar 727.830 mensen. De interactie was 3.8%. Tussen de 1-3,5% wordt als gemiddeld gezien;
- Facebook: Op Facebook hebben we gedurende het jaar 470.250 mensen bereikt. We hebben hier geen groei in het volgersaantal geboekt. De interactie was 5.25%. Tussen de 1-5% wordt als gemiddeld gezien;
- Meta advertenties: Op Facebook en Instagram is 10.246 geklikt op onze doelgerichte advertenties. De CTR (click through rate) was 0,79%. Gemiddeld wordt een CTR van 1,54% als goed gezien;
- LinkedIn: Op LinkedIn groeiden we van 3.449 naar 3.910 volgers. We bereikten gedurende het jaar 118.649 mensen. De interactie was 6,94%. Gemiddeld wordt tussen de 1-5% als een goed resultaat gezien.

Vooruitblik 2024

In 2024 zetten we extra in op werving voor onze cursussen in de markt. Door het uithuizen van de Hennekijnstraat zal het cursusaanbod op veel nieuwe plekken gaan plaatsvinden. Hier gaan we extra aandacht aan besteden. Tevens wordt het nieuwe socialmediabeleid verder geïmplementeerd.

2.11. FONDSENWERVING

Voor de ontwikkeling van nieuwe projecten en samenwerkingen, innovatie en de aanschaf van instrumenten doet SKVR waar mogelijk een beroep op fondsen en subsidies. De focus ligt op projecten in het sociaal domein. Een nieuwe samenwerking is die met zorginstelling Aafje waarin we hybride workshops voor ouderen ontwikkelen met steun van het Fonds van Cultuurparticipatie. Op kleinere schaal hebben de verantwoordelijke projectleiders een actieve rol gepakt door in te spelen op lokale financieringsmogelijkheden voor korte projecten, zoals Lokaal budget en Seniorvriendelijke wijk. Hierin was de partner vaak ook penvoerder. Deze bijdragen zijn niet terug te zien in tabel 1. Ook ondersteunen we bewoners die in vervolg op kennismakingactiviteiten van SKVR zelfstandig een vervolg willen organiseren bij het aanvragen van budget, bijvoorbeeld via het Bewonersinitiatief.

Op structurele basis doen we een beroep op een aantal rijks- en gemeentelijke regelingen voor langlopende programma's zoals Ieder Kind een Instrument, Cultuurcoaches, Make You Move, Time to Dance (tabel 2). Nieuwe programma's zijn Muziek in de Voorschool en Slim Organiseren (penvoerder KCR). Die zijn beiden vanaf 2024 opgenomen in het Rotterdamse onderwijsbeleid.

Daarnaast zetten we op kleine schaal in op particuliere werving via Support Ons. Dit is ook een manier om Rotterdammers te betrekken bij onze programma's.

Tabel 1:

Fondsen 2023			
Naam project	Fonds of regeling	Looptijd	Toegekend bedrag
Noord Uit de Kunst	Lokaal budget Noord - SOL		€ 3.918
Heren Klup IJsselmonde	Lokaal budget Zuid - SOL		€ 3.917
SKVRTech	Digitale Inclusie	Schooljaar '22-'23	€ 22.811
SKVR Zomerparade / Heritage Parade	Zomer Op Zuid - Cultuur Concreet		€ 12.500
Schilder je mee? 3	Afd. Wijken, welzijn en informele zorg - Gemeente Rd	4 maanden	€ 20.000
Hybride kunstworkshops	Fonds voor Cultuur Participatie	2 jaar	€ 108.486
Totaal			€ 171.632

Tabel 2:

Subsidies 2023			
Naam project	Regeling	Looptijd	Toegekend bedrag
IKEI	Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid	1 jaar	€ 1.200.000
Cultuurcoaches	Brede Regeling Combinatiefuncties Rotterdam - Cultuur	1 jaar	€ 238.915
Make You Move	Brede Regeling Combinatiefuncties Rotterdam - Sport	1 jaar	€ 25.600
Time To Dance	Brede Regeling Combinatiefuncties Rotterdam - Sport	1 jaar	€ 23.800
Muziek in de Voorschool	Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid	1 jaar	€ 325.000
Noodsteun Energie en Inflatie Cultuur	Gemeente Rotterdam	1 jaar	€ 313.960
Magic of the Frame	Erasmus +	3 jaar	€ 356.488
Bezoek Brassband en Fanfakids aan ABC	Erasmus+ Youth in Action Programme		€ 92.483
Totaal			€ 2.576.246

3. SKVR – Inhoud

3.1. DOMEIN ONDERWIJS

Binnenschools cultuuronderwijs	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie 2022
<i>Deelnames</i>				
Primair onderwijs	57.750	63.715	✓ 110%	60.866
Voortgezet onderwijs	12.150	11.818	⚠ 97%	15.241
Speciaal onderwijs po	600	1.516	✓ 253%	0
Speciaal onderwijs vo	250	723	✓ 289%	0
Mbo	6.000	5.613	⚠ 94%	5.624
Totaal deelnames	76.750	83.385	109%	81.731
<i>Lesuren met docentcontact</i>				
Primair onderwijs	34.750	32.632	⚠ 94%	30.481
Voortgezet onderwijs	4.100	2.111	✗ 51%	6.783
Speciaal onderwijs po	600	1.415	✓ 236%	0
Speciaal onderwijs vo	500	979	✓ 196%	0
Mbo	1.750	1.198	✗ 68%	575
Totaal DCU	41.700	38.335	92%	37.839

Voor toelichting en verklaring van afwijkingen zie pagina 58.

Het jonge kind

Het jonge kind is een focusgroep van SKVR omdat we in deze levensfase misschien wel de meeste impact op de ontwikkeling kunnen maken. In de leeftijdsfase van 0-4 spelen zintuigen een belangrijke rol in de ontwikkeling. Kinderen ontdekken hun eigen lichaam en stem en leren door imiteren, spelen en ervaren. Met actieve cultuurbeoefening verrijken wij het spelend leren en zijn we van betekenis bij de ontwikkeling van jonge kinderen. We zijn trots op de groei die we hebben gerealiseerd in 2023, in samenwerking met organisaties voor voorschoolse educatie en kinderopvang. Zowel op het gebied van kennismaking met MEMO en tijdens creatieve ontdekkende activiteiten, als bij ons intensieve programma Muziek in de voorschool noteerden we een hoger bereik dan beoogd. Het bereik in samenwerking met kinderopvang en voorscholen is in de tabel opgenomen onder primair onderwijs.

MEMO Rotterdam

MEMO Rotterdam faciliteert kennismaking met actieve cultuurbeoefening voor de allerjongste Rotterdammers (0-4 jaar) door ze in hun eigen omgeving – op het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal – culturele voorstellingen (muziek, theater en dans) aan te bieden op hun eigen niveau.

De originele doelstelling voor 2023 was 20 concerten op 3 verschillende locaties. Dit doel is ruimschoots gehaald; er zijn bij 8 organisaties verspreid door heel Rotterdam concerten georganiseerd. Bij een aantal groepen werd daarnaast ook nog het programma Frummel en de LetterLiedfiets dat is ontwikkeld in samenwerking met bibliotheek Rotterdam ingezet.

Ter illustratie: Bij deze organisaties werden 185 MEMO concerten uitgevoerd:

Deelnemende organisatie	Aantal locaties	Aantal concerten
Roetsj	1	32
Dikkekeur	2	34
ZaZou	1	12
St. K. Kralingen	3	24
Norlandia	2	16
Fransje Plukkebol	1	30
Gro-Up	2	25
KindeRdam	2	12

De inschatting die SKVR had gemaakt in het jaarplan 2023 voor de belangstelling naar activiteiten in de voorschool bleek veel te voorzichtig. Er was enorm veel interesse. We konden de grote groei van MEMO-concerten realiseren doordat in 2023 een extra coördinator is aangetrokken voor de organisatie van activiteiten. In 2024 zetten we in op een verdere groei van het aantal deelnemende organisaties en daarmee ook van het aantal concerten.

Frummel en de LetterLiedFiets

Bij een aantal dagevenementen die georganiseerd zijn bij Kinderopvang Dikkekeur is een programmacombinatie gemaakt van MEMO, Frummel en de Letterliedfiets en een dansdocent. Zowel MEMO als Frummel waren ook onderdeel van de culturele ontdekkochtenden zoals Beleef het Mee en tijdens evenementen in samenwerking met bibliotheek Rotterdam. Deze vallen onder talentontwikkeling/eigen tijd en worden bij Domein Markt in dit document apart genoemd om een dubbele telling te voorkomen.

Muziek bij 'Slimme Baby's'

Een combinatie van activiteiten werd ook gemaakt bij de voorleesochtenden van bibliotheek Rotterdam voor 'Slimme baby's'. Om deze ochtenden nóg interactiever en stimulerender te maken werden MEMO-artiesten ingezet om voorstellingen te geven.

Verwachting 2024

Frummel zal dit jaar ook vanuit bibliotheek Rotterdam op pad gaan. De verwachting is dat hij ook zelf bij een aantal kinderopvanglocaties op bezoek zal gaan en aanwezig zal zijn bij evenementen. Bij Slimme Baby's wordt een groei verwacht; er zijn nu al 6 momenten voor het komende jaar ingepland.

Programma Muziek in de voorschool

In Rotterdam wonen ruim 34.000 jonge kinderen. En dat aantal neemt toe. Veel peuters groeien op in gezinnen waar Nederlands thuis niet de eerste taal is. Dat zorgt voor kansenongelijkheid die op latere leeftijd moeilijk in te halen is. In deze levensfase waarin kinderen zich razendsnel ontwikkelen levert SKVR met Muziek in de voorschool een bijdrage aan de ontwikkeling van taalvaardigheid en sociaal-emotionele ontwikkeling.

In 2023 verzorgden kunstvakdocenten van SKVR wekelijkse muziek- en beweegactiviteiten op 17 voorschoollocaties en 3 kinderdagopvanglocaties. In samenwerking met de pedagogisch medewerkers sloten kunstvakdocenten met muziek en dans aan bij de doelen en het programma in de voorschool. In 2023 stelden we leskisten met instrumentjes en lesbrieven samen, waarvan niet alleen de kunstvakdocenten maar ook pedagogisch medewerkers gebruik kunnen maken. Kunstvakdocenten stimuleren het herhalen van activiteiten op andere momenten in de week. Dit ondersteunden zij ook met korte filmpjes van de activiteiten die gedeeld werden met pedagogisch medewerkers. Onderzoek door de CED-groep liet in 2023 zien dat pedagogisch medewerkers enthousiast zijn over de activiteiten. Ze benoemen in de rapportage merkbare resultaten als meer plezier, meer rust in de groep en invloed op de executive functies, zoals op je beurt kunnen wachten.

Primair onderwijs

Het kind in de basisschoolleeftijd is onze grootste doelgroep. Jaarlijks verzorgen wij een eerste kennismaking met actieve cultuurbeoefening op school voor duizenden kinderen. Hiervoor continueerden we in 2023 onze inzet in het Cultuurtraject dat wordt georganiseerd door het Kenniscentrum Cultuureducatie (KCR). Naast kennismaking zetten wij steeds meer in op intensieve cultuurbeoefening, omdat we impact willen maken op de ontwikkeling van kinderen. Met wekelijkse lessen op scholen zorgen we voor verdieping in een kunstdiscipline. Onze activiteiten fungeren ook als oefenplaats voor andere vaardigheden zoals sociaal-emotionele vaardigheden, communicatieve vaardigheden en taalontwikkeling. In schooljaar 2023-2024 groeide de samenwerking naar 72 scholen met verschillende programma's voor intensieve cultuureducatie; KunstID, Ieder kind een Instrument, Slim Organiseren met inzet van kunstvakdocenten en met inzet van cultuurcoaches. Onder deze scholen waren 20 scholen voor wie het programma onderdeel is van de dagprogrammering op Rotterdam Zuid.

Hieronder beschrijven we kort de ontwikkelingen per programma in 2023.

Kennismaken: Cultuurtraject, workshops en lessenseries

We beogen een geleidelijke daling van onze inzet in het Cultuurtraject ten gunste van een stijging van scholen met een intensieve programmering. In 2023 was de deelname aan activiteiten bij SKVR in het Cultuurtraject echter groter dan verwacht. Scholen kunnen bij afname van het Cultuurtraject een keuze maken uit activiteiten. De activiteiten van muziek & technologie konden rekenen op een grote belangstelling van scholen. Wij zien het Cultuurtraject als een goede manier om te testen of innovaties op enthousiasme van scholen kunnen rekenen. Dat bleek bij muziek & technologie het geval.

De workshops en lessenseries die in 2023 plaatsvonden waren voor het grootste deel een samenwerking met andere partijen. Voor de programma's van Vakmanstad en Sportbedrijf (Schoolsport010) verzorgden we theater- en dansworkshops. Met het Scapino Ballet Rotterdam verzorgden we de lessenserie atelier dans.

Intensieve programma's met lange leerlijnen

Op 72 scholen hebben we een intensief programma uitgevoerd (zie bijlage 9 voor het overzicht van deze scholen). SKVR-leerlijnen in de verschillende kunstdisciplines vormen de basis voor alle intensieve programma's. De leerlijnen bevatten eindtermen per groep voor het creërend vermogen, sociale vaardigheden, en presenteren. Ze bieden een handvat aan kunstvakdocenten en bij gesprekken met scholen over de inhoud van de activiteiten voor de verschillende groepen. Op scholen met een intensief programma komt de programmering altijd in dialoog met de school tot stand en worden regelmatig

evaluatie - en voortgangsgesprekken gevoerd.

Ontwikkeling leerlijnen

In 2023 maakten we een start met het herijken en vernieuwen van de leerlijnen. In het onderwijs wordt op dit moment echter ook gewerkt aan actualisatie van de kerndoelen, waaronder die voor kunst en cultuur. Dit is nog niet afgerond. SKVR volgt deze ontwikkeling en heeft de intentie om met de leerlijnen aan te blijven sluiten bij de kerndoelen. Wij vervolgen het vernieuwen van onze leerlijnen daarom in 2024.

In 2023 werkten we al wel aan de doorontwikkeling van onze muziekleerlijn. Onder meer naar aanleiding van het onderzoek naar muziekeducatie in Rotterdam dat in 2023 werd afgerond. Een werkgroep met muziekdocenten boog zich over de algemene doelen en het liedmateriaal dat daarbij door de jaren heen kan worden gebruikt. De leerlijn muziek wordt in 2024 nog verder aangevuld; voor het jonge kind willen we een leerlijn vanuit de voorschool naar het primair onderwijs realiseren en de vernieuwing met muziek & technologie nemen we ook op in de leerlijn. We toetsen in 2024 bij kunstvakdocenten in alle disciplines of er behoefte is aan het ontwikkelen van voorbeeldlessen bij alle leerlijnen. Wij vermoeden dat dit een steuntje in de rug kan zijn voor startende kunstvakdocenten.

Ieder Kind Een Instrument

In 2023 namen 33 scholen deel aan IKEI. Bij dit programma krijgen groepen 1 t/m 4 klassikaal muziekles van een vakdocent. In dialoog met de school vindt de invulling voor de groepen 5 en 6 plaats. De meeste scholen kiezen voor instrumentaal onderwijs, maar een andere opbouw passend bij het jaarrooster van de school is ook mogelijk. Sommige scholen kozen voor een 'blokkenprogrammering' met lessenseries met een specifieke inhoud die aansluit bij het onderwijscurriculum. Eén van de mogelijke invullingen bij een blokkenprogrammering is bijvoorbeeld muziek & technologie. Dit sluit goed aan bij het ontdekkend en ontwerpend leren.

Het IKEI concert is de feestelijke afsluiting van zes jaar muziekonderwijs. In schooljaar 2022-2023 heeft een team van docenten, coördinatoren en een afvaardiging van de twee orkesten die partner zijn voor de IKEI-concerten (Rotterdams Philharmonisch Orkest en New Rotterdam Jazz Orchestra) gewerkt aan een nieuwe opzet hiervan. Binnen het nieuwe IKEI-concert gaan de musici van beide orkesten en de kunstvakdocenten samenwerken op één podium en maken de kinderen kennis met een mix van muzikale stijlen. Het zelf creëren krijgt een plek en er wordt gewerkt met instant-composing. Er is meer interactie met het publiek (leerlingen uit groep 5, familie van de leerlingen op het podium). Deze nieuwe manier van presenteren nemen we mee in de herziening van de leerlijn. In juni 2024 vinden de eerste uitvoeringen van het IKEI-concert nieuwe stijl plaats in De Doelen.

In 2023 deed Sardes een onderzoek naar muziekeducatie in Rotterdam. Hieruit kwam naar voren dat het IKEI-programma een vaste waarde vormt binnen het muziekonderwijs op Rotterdamse scholen. Wij beschouwen dit als een mooi compliment. In 2024 gaan we aan de slag met een aantal aanbevelingen uit het rapport op het gebied van doorstroom naar buitenschoolse muziekeducatie en inclusie.

In samenwerking met het Leerorkest Nederland zijn we in 2023 met een bijzonder traject gestart met instrumentaal onderwijs op de Wilhelminaschool in Charlois, in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Leerorkest Nederland ontvangt hiervoor financiering vanuit het Rijk en Stichting De Verre Bergen. In Rotterdam is SKVR uitvoerend partner. Het project loopt nog door tot en met juni 2024. Inmiddels zijn de gesprekken met Leerorkest Nederland voor een vervolg in schooljaar 24-25 gestart.

KunstID

Ook in 2023 maakten veel scholen gebruik van de extra middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs voor de programmering van kunstlessen. De deelname aan intensieve programma's groeide in de afgelopen jaren fors, mede door deze extra middelen. In 2023 zagen we geen afname maar niet meer de groei van de voorgaande jaren. Omdat de regeling met NPO-gelden eindig is, voorzien we hierbij wel een risico voor 2024 voor dit programma.

De motivatie van scholen voor de inzet van KunstID was vergelijkbaar met de voorgaande jaren: scholen zetten kunstvakdocenten in die met hun expertise het cultuuronderwijs op de school verrijken. Kunstvakdocenten verzorgden hun les, meestal zonder aanwezigheid van de leerkracht, voor meerdere groepen op school.

Cultuurcoaches

In het cultuurcoachprogramma worden op 13 primair onderwijs scholen binnenschoolse kunstlessen verzorgd die aansluiten bij het cultuuronderwijs van de scholen. Daarnaast bouwen cultuurcoaches aan de brug van onderwijs naar eigen tijd. Deze brug vormt zich door, in samenwerking met de scholen, ouders te betrekken en te informeren. En door samen te werken met partijen in de wijk. Op deze manier dragen we met cultuurcoaches bij aan de versteviging van de schil om de school. Een voorbeeld hiervan is TalentzSkool, een lokale partij in IJsselmonde. Hiermee voerde een cultuurcoach in 2023 gesprekken over inzet op een school in de buurt. Dit gaat in 2024 leiden tot een samenwerking tussen de school en TalentzSkool. In 2024 willen we nog meer inzetten op het ondersteunen van scholen waardoor zij intensiever en structureler met de kleine partijen kunnen samenwerken.

Slim organiseren

Resultaten Slim Organiseren voor kunstvakdocenten 2023				
	Voorjaar	Najaar	Totaal (uniek)	Ambitie SKVR 2023
Aantal scholen	7	6	9	10
Aantal ingezette kunstvakdocenten			35	20
Deelnemers			24	22

In 2021 heeft SKVR in samenwerking met het KCR het initiatief genomen voor Slim Organiseren met kunstvakdocenten. In deze pilot onderzoeken we onder meer hoe we scholen voor primair onderwijs in Rotterdam een deeloplossing kunnen bieden bij het huidige grote tekort aan leerkrachten. In 2023 zijn er vanuit SKVR in de pilot 35 kunstvakdocenten ingezet op 7 scholen in het voorjaar en 6 in het najaar. In totaal bereikten we 9 unieke scholen. De pilot is gestart als onderdeel van het Nationaal Programma Onderwijs van de gemeente Rotterdam en is in 2023 opgenomen in het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB) om een bijdrage te leveren aan het duurzaam slimmer organiseren van onderwijs.

Bij alle deelnemende scholen is er behoefte aan formatie, maar de inzet van de kunstvakdocenten op de scholen was heel verschillend. Scholen kozen voor werkdrukverlichting door het vrijspelen van een aantal leerkrachten, of voor het tijdelijk verkleinen van de groep bij de leerkracht. Ook werd de vrijgespeelde tijd van leerkrachten gebruikt voor ontwikkeling of onderlinge afstemming. Op een van de scholen verzorgden duo's van verschillende kunstvakdocenten cultuuronderwijs. Twee van deze kunstvakdocenten werden daarnaast een vaste dag per week ingezet als vervanger voor zieke leerkrachten. Op enkele scholen werken kunstvakdocenten van SKVR samen met vakkrachten van andere organisaties, zoals Talentskool, het Wereldmuseum en Rotterdam Vakmanstad.

Het aantal scholen dat deelnam aan de pilot in 2023 was hoger dan in 2022 maar lager dan SKVR en KCR hadden beoogd voor dit kalenderjaar. Er was een lichte groei van scholen, maar er zijn aan het eind van schooljaar 2022-2023 ook scholen gestopt om verschillende redenen; een directiewisseling, gebrek aan financiële middelen en vanwege de invoering Montessorionderwijs in 2023 - 2024. We zien dat het aantal deelnemende scholen ondanks de grote leerkrachtentekorten nog niet hard groeit. Schooldirecties aarzelen soms om in te stappen. Ze zien de voordelen van een divers samengesteld team soms al voor zich, maar twijfelen of hun team hier al aan toe is bijvoorbeeld. Mede omdat ze bang zijn leerkrachten te verliezen aan een andere school, nemen ze liever geen risico's.

KunstID blijkt een goed alternatief voor scholen die nog twijfelen en soms ook voor scholen die stoppen met de pilot. Er waren verschillende 'in -en overstappers' vanuit de pilot op dit programma. Op een cluster 4 school voor gespecialiseerd onderwijs bleek het werken zonder aanwezigheid van de leerkracht een brug te ver, maar een KunstID programmering met lesblokken een goed alternatief.

SKVR realiseerde in de pilot Slim Organiseren met inzet van kunstvakdocenten 3.700 docentcontacturen in 2023. Dit staat gelijk aan de inzet van ongeveer 4 fte in het onderwijs. Na een wervingsactie in het najaar is vanaf januari 2024 het aantal scholen gegroeid. We hopen dat dit de opmaat is voor verdere groei.

Level Up Compact

Een belangrijk onderdeel van de pilot is extra opleiding van kunstvakdocenten door deelname aan Level Up Compact van de Thomas More Academie. In twee modules pedagogiek en didactiek kunnen kunstvakdocenten hun vaardigheden op dit gebied versterken en hun kennis over werken in het onderwijs vergroten. In 2023 namen vanuit SKVR 24 kunstvakdocenten deel aan een module 1 of 2 van Level Up Compact. Ze geven aan dat ze door deelname versterkt worden in hun handelen in de groep en meer inzicht hebben in het werk van leerkrachten waardoor ze beter aan kunnen sluiten op het onderwijs op school.

Monitoring

De pilot is vanaf februari 2023 gemonitord door het KCR. Aan de gesprekken namen betrokkenen vanuit de scholen en coördinatoren en kunstvakdocenten van SKVR en Vakmanstad deel. We verwachten in maart 2024 de eerste uitkomsten van het onderzoek. Deze zullen eerst met deelnemende scholen, kunstvakdocenten, gemeente en schoolbesturen worden gedeeld en vervolgens ook breder worden uitgezet.

Werven kunstvakdocenten

Voor de intensieve samenwerking met scholen zijn zeer veel bekwame kunstvakdocenten nodig. Werving en het inspireren van kunstvakdocenten voor dit werk heeft onze voortdurende aandacht. In 2023 trokken wij hiervoor een coördinator docenten aan. Zij onderhoudt contact met zowel onderwijscoördinatoren als potentiële nieuwe kunstvakdocenten voor het onderwijs en neemt ook deel aan het SKVR brede themateam dat zich bezighoudt met ontwikkelpaden van kunstvakdocenten.

Professionaliseren

We faciliteren kunstvakdocenten jaarlijks met een groot scala aan inspiratiebijeenkomsten, mogelijkheden voor uitwisseling en ontmoeting en activiteiten gericht op het vergroten of versterken van hun deskundigheid. Het grootste accent ligt hierbij op kunstvakdocenten onderwijs. Tijdens trainingen en inspiratiemomenten ontmoeten zij veel collega's. Dit versterkt de verbinding onderling en de verbinding met SKVR als creatief netwerk.

Ter illustratie een overzicht:

- Januari/februari: 8 online vakgroepbijeenkomsten met docenten;
- 2 docentendagen (maart en november): diverse workshops en lezingen (waaronder Mark Mieras) voor 70-90 deelnemers per dag;

- Cursus 'Ondersteuning op het gebied van pedagogiek en didactiek voor startende docenten' verzorgd door de CED-groep;
- Augustus: startbijeenkomst met 60 docenten;
- Cursus Formatieve Evaluatie voor muziekdocenten, het vervolg op Leren Zichtbaar Maken;
- September/oktober: cursus 'Sterk voor de Groep';
- Opstart coaching docenten op scholen in de Dagprogrammering;
- Level Up Compact in samenwerking met Thomas More Academie;
- Voorschoolse educatietraining voor kunstvakdocenten Muziek in de Voorschool;
- Diverse masterclasses voor kunstvakdocenten jonge kind;
- Een traject van trainingen Muziek en technologie vanuit de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht;
- Startbijeenkomst werken in het gespecialiseerd onderwijs door docenten van de pabo van Hogeschool Rotterdam;
- Gedurende het hele jaar: lesbezoeken door coördinatoren en vakspecialisten.

Gespecialiseerd onderwijs

Leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs sbo, so en vso zijn een focusgroep van SKVR. Juist voor deze doelgroep kan actieve cultuurbeoefening veel betekenen voor hun persoonlijke groei en welzijn. Actief bezig zijn met kunst en cultuur en daarin gewaardeerd worden kan het gevoel van eigenwaarde vergroten.

Kennismaking

In het primair onderwijs werkten we met 12 s(b)o scholen met een kennismakingsactiviteit als onderdeel van het Cultuurtraject. In voortgezet speciaal onderwijs (vso) namen 4 scholen via het Cultuurtraject deel aan activiteiten van SKVR. Buiten het Cultuurtraject verzorgden we op nog 2 andere vso-scholen kennismakingsactiviteiten. Voor het kortdurend aanbod in het Cultuurtraject hebben we richtlijnen opgesteld, waarmee kunstvakdocenten handvatten krijgen om een workshop of voorstelling aan te passen voor de specifieke doelgroep binnen het v(s)o. Op deze manier kan het beste van het bestaande aanbod behouden blijven, hoeven we geen apart aanbod te ontwikkelen en maar sluiten we goed aan op het gespecialiseerd onderwijs.

Intensieve programmering

Op alle scholen voor gespecialiseerd onderwijs met een intensieve programmering leverden we maatwerk bij de inzet van kunstvakdocenten en het samenstellen van een programma door goed af te stemmen met de school.

In het primair onderwijs groeide het aantal scholen met een intensieve jaarprogrammering naar 10 scholen, 5 sbo en 5 so. Dit komt overeen met ruim 30% van de s(b)o-scholen in de stad.

Bereik gespecialiseerd onderwijs po

DCU	Leerlingen
1.415	1.516

Eén van de so-scholen (De Piloot) heeft ons in 2023 gevraagd of we lessen konden verzorgen in het kader van de regeling School en Omgeving. In 2024 starten we met muziek- en beeldende lessen na schooltijd op school.

In het voortgezet onderwijs groeiden we naar een samenwerking met 4 vso-scholen. Daarnaast zijn we een samenwerking aangegaan met TalentLab010 van Pameijer, waar SKVR sinds oktober 2023 op intensieve basis kunstvaklessen verzorgt voor een kleine groep (uit het VSO uitgevallen) jongeren. Doel is om hen hun talenten te laten ontdekken en ontwikkelen. En ook om meer in algemene zin tot ontwikkelen en zin in leren te komen.

In 2023 bereikten we ruim 15% van de vso-scholen in Rotterdam met een duurzame samenwerking.

Bereik gespecialiseerd onderwijs vo

DCU	Leerlingen
979	723

Omdat ons werk in het gespecialiseerd onderwijs groeit hebben we in 2023 werk gemaakt van het interesseren van kunstvakdocenten om met de verschillende doelgroepen in het gespecialiseerd onderwijs te gaan werken. In november 2023 is er starttraining geweest van de pilot Opleiden in het gespecialiseerd onderwijs, voor een groep van 8 docenten. Zij worden met een training en een stage op een go-school voorbereid op het werken in het go. Voor 2024 hebben we met een aantal stagescholen afspraken gemaakt.

Voortgezet onderwijs en het mbo

In het vo en mbo zijn de workshops die SKVR kunstvakdocenten verzorgen voor veel jongeren een eerste kennismaking met kunstdisciplines, kunstvormen of culturele activiteiten.

In onze lessenreeksen is er meer tijd om te verdiepen. Hier gaan we in de komende jaren meer op inzetten. In 2023 werkte SKVR samen met 35 vo-scholen en 33 mbo-opleidingen.

Voortgezet onderwijs

Kennismaken

Tijdens de introductieweken aan het begin van een schooljaar bereiken wij traditioneel veel vo-leerlingen met workshops. Soms sluiten deze aan op het curriculum maar vaak vragen scholen ons omdat het een mooie manier is om met plezier een nieuw schooljaar te beginnen.

Er zijn in 2023 minder workshopaanvragen van scholen buiten de stad gehonoreerd. Alleen die van scholen met wie we al langdurig samenwerken in de directe regio (in Schiedam, Krimpen aan de IJssel en Capelle aan de IJssel).

In ons jaarplan 2023 benoemden wij het project Share Your Gift, een project waarbij we kunstenaars hebben begeleid om workshops te kunnen geven vanuit hun eigen specifieke interesse of skills als maker. Bij dit traject konden kunstenaars 'proeven' aan het docent zijn. Het project is eind 2022 al afgerond en geëvalueerd en is in 2023 niet voortgezet. De deelname door kunstenaars was beperkt en er bleek een meer intensieve begeleiding nodig dan beoogd om hen te begeleiden richting het docentschap in het voortgezet onderwijs. Een ervaring waarvan we hebben geleerd dat er iets meer bagage nodig was om invulling te kunnen geven aan docentschap dan waarover de meeste kunstenaars in het traject beschikten. Een van de kunstenaars is uiteindelijk wel ingezet op een school met een intensief programma. Hij gaf daarbij al snel aan behoefte te hebben aan extra scholing. We hebben hem in 2023 een training pedagogiek en didactiek voor beginnend docenten aangeboden die SKVR heeft georganiseerd in samenwerking met de CED-groep.

Intensieve cultuureducatie

Met een intensief programma met lessenseries of een cultuurcoach bereikten wij in schooljaar 2022-2023 meer vo-scholen (11) dan het schooljaar daarvoor toen SKVR op 5 scholen een intensief programma organiseerde. Het Nationaal Programma Onderwijs kan een mogelijke verklaring zijn voor de inzet van extra vakdocenten in het onderwijs. In 2023 namen onderstaande scholen deel aan minimaal één van de intensieve programma's: Melanchthon Kralingen, De Hef, HPC Charlois, HPC Centrum, Mavo Centraal, OSG Hugo de Groot (isk), Portus Juliana, Rotterdam Design College, Zuidrand College, Veenoord en HPC Zuidwijk (KunstID/cultuurcoach)

In 2023 koersten we voor intensieve samenwerking met scholen onder meer op uitbreiding van scholen met dagprogrammering, maar daar bleek uiteindelijk minder vraag dan verwacht. Scholen hebben dit deels zelf opgepakt met eigen docenten. We organiseerden in 2023 vooral intensieve programma's binnen het regulier onderwijs maar ook binnen het praktijkonderwijs. We besteedden daarbij veel aandacht aan een goede match tussen de scholen en de kunstvakdocenten. Dat was niet alleen binnen het regulier onderwijs belangrijk, maar juist ook

binnen het praktijkonderwijs. De praktijkscholen hebben een andere doelgroep waar we onze lessenseries op hebben aangepast. De programma's waren voornamelijk multidisciplinair waarbij leerlingen zelf konden kiezen welke lessen zij wilden volgen.

Mentale gezondheid

Steeds vaker vragen scholen om met kunst en cultuur te werken aan de mentale gezondheid van hun leerlingen of het omgaan met stress, prestatiedruk en sociale veiligheid. In dat kader hebben we in 2023 ingezet op het ontwikkelen van lesprogramma's en pilottrajecten in samenwerking met school, partners en kunstvakdocenten. Een voorbeeld is het pilotproject Veiligheid in de klas dat we hebben uitgevoerd in samenwerking met het Grafisch Lyceum (vo). Van deze pilot hebben we geleerd om in te zetten op goede voorbereidende gesprekken, betrokkenheid van de leerkracht van de school en ondersteuning van de SKVR kunstvakdocent.

Een ander mooi voorbeeld van een programma dat aansluit bij de thema's die spelen op scholen en onder jongeren is Rhythm of the Roots. Het gaat over culturele toe-eigening en is in 2023 ontwikkeld en geïnitieerd door een kunstvakdocent dans en een theatermaker.

Van droom naar doel is doen

Samen met Quardin is onderzocht hoe we de succesfactoren van Van Droom Naar Doel Is Doen (een programma uit het sociaal domein) kunnen inzetten om lessen te ontwikkelen voor het onderwijs. Het uitrollen naar een lessenserie wordt in 2024 opgepakt. In 2023 was hiervoor binnen de personele bezetting geen ruimte.

MBO

In 2023 hebben we ingezet op het versterken van samenwerkingen met mbo-opleidingen door in dialoog meer aan te sluiten bij burgerschapsonderwijs, de voorbereiding op het werk in de praktijk of andere thema's en actualiteiten.

Kennismaken

De meeste workshops worden ook in het mbo uitgezet tijdens de jaarlijkse introductieweken. Opleidingen doen een beroep op SKVR om met activiteiten bij te dragen aan groepsvorming door op creatieve wijze kennis te maken met elkaar en de opleiding. Plezier maken met elkaar tijdens introductieweken is daarbij ook een belangrijke factor. De deelnemende opleidingen en de docenten die de workshops hebben begeleid, krijgen een vragenlijst zodat zij hun ervaringen met ons kunnen delen. De feedback nemen wij mee naar 2024 om onze programma's door te ontwikkelen, mee te blijven bewegen met de vraag vanuit de mbo-opleidingen en de kwaliteit van onze activiteiten te waarborgen. Zo werd duidelijk dat het doel van de activiteiten voor jongeren nog helderder moet zijn om de activiteiten in de context van de opleiding te kunnen zien. Organisatorisch zetten

we in op een strakker draaiboek dat we van tevoren doornemen met de opleiding. Ook willen we ervoor zorgen dat er bij iedere groep echt begeleiding vanuit de opleiding aanwezig is in het kader van veiligheid, zowel voor de jongeren als voor onze kunstprofessionals.

Voorbeeld van feedback van een docent van Albeda Startcollege:

‘Dat de gastdocent (iemand anders dan de docent) op een andere manier de boodschap overbrengt zorgt voor een beter resultaat en heeft meer effect’

Intensieve samenwerking

Naast onze kennismaking zetten we in op het verzorgen van verdiepende programma’s voor jongeren in het mbo. In 2023 zijn we vanuit SKVR intensief in gesprek geweest met het Albeda Next, Programmabureau Strategie en Gelijke kansen over een structurele samenwerking op het vlak van kunst- en cultuuronderwijs en om elkaar de komende 5 jaar op diverse thema’s te versterken. Er wordt gewerkt aan een samenwerkingsconvenant dat in 2024 ondertekend zal worden.

Zo gaan we gezamenlijk activiteiten ontwikkelen in het kader van Common Future, een ontwikkelvisie voor cultuuronderwijs in breder perspectief. Daarbij zetten we in op het gemeenschappelijke tussen leerlingen en in de maatschappij.

Zadkine

Bij de opleidingen sociaal werk van Zadkine werd een cultuurcoach ingezet die projecten heeft uitgevoerd met studenten. Zij onderzochten: Wat is creativiteit, waar ligt mijn kracht en hoe kan ik die inzetten binnen mijn toekomstig beroep? De inzet van een cultuurcoach binnen de opleiding apothekersassistent is gestopt omdat de inzet niet mogelijk bleek conform de voorwaarden die er aan de inzet van een cultuurcoach worden gesteld. Er was door het drukke rooster bijvoorbeeld geen tijd om verbinding te maken met de wijk of het beroepsveld. Met deze opleiding hebben we de samenwerking op een andere manier voortgezet. Vanaf januari 2024 zetten we bij Albeda Startcollege ook een cultuurcoach in.

De TalentHub

De TalentHub is een initiatief van Albeda en onderdeel van de brede samenwerking met een aantal sociaal maatschappelijke partners met als doel om jongeren/jongvolwassenen Rotterdammers weer perspectief te geven op opleiding en werk. De jongeren in de TalentHub zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen in het onderwijs en wonen voornamelijk op Zuid. We hebben in 2023 het hele jaar activiteiten geprogrammeerd. Onze kunstvakdocenten verzorgden 53 workshops van 2 uur. Een intensief traject voor 8 groepen jongeren van ongeveer 10 deelnemers, met als doel hen te inspireren (talentontwikkeling) te laten ontspannen en plezier te maken.

Magic of the frame (media, theater en burgerschap)

Met een subsidie vanuit Erasmus+ is er in 2022-2023 een lesprogramma ontwikkeld rond burgerschap. Hierbij wordt het gebruik van films & documentaires als lesmateriaal gecombineerd met een veldwerk/werkbezoek en een verbeeldende theatrale/mediale verwerking van ervaringen. In 2023 hebben we pilots gedaan op de Hugo de Groot en de Theater Havo/vwo. Voor 2024 staan er pilots gepland met de Theater Havo/vwo en Zadkine sociaal werk (binnen een KunstPakt samenwerking met Boijmans en Scapino). Onderdeel van het project is een uitwisseling van (les)ervaringen waarbij onze vakdocenten op werkbezoek gaan bij collega's in het buitenland. Het ontwikkelde lesprogramma kan ook worden ingezet als onderdeel van intensief aanbod voor vo- en mbo-scholen.

Vooruitblik 2024

De belangrijkste ambitie voor het komend kalenderjaar is het vergroten van het bereik in de intensieve lessenseries en samenwerkingen met vo en mbo. In aantallen en inhoudelijk. We willen dit doen door nog gericht de aansluiting te zoeken bij de vraag vanuit het onderwijs en bij maatschappelijke ontwikkelingen. Met een aanbod dat vanuit verschillende thema's laat zien op welke wijze kunst- en cultuurlessen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de deelnemers.

We richten ons op de inzet van creativiteit en verbeelding in 'reguliere' vakken als burgerschap en loopbaanoriëntatie- en begeleiding. Op maatschappelijk relevante thema's en de actualiteit (denk aan mentale gezondheid, diversiteit, inclusie en duurzaamheid of verkiezingen). Op creativiteit & vakmanschap als bron voor persoonlijke ontwikkeling, talent, ontspanning en plezier. En op een agenda die aansluit bij Rotterdamse culturele events en ontwikkelingen.

3.2. DOMEIN SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK

Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie 2022
Deelnames				
Tot 25 jaar	16.500	14.958	⚠ 91%	9.634
25 jaar of ouder	6.600	7.330	✅ 111%	3.679
Totaal deelnames	23.100	22.288	96%	13.313
Lesuren met docentcontact				
Tot 25 jaar	29.500	37.426	✅ 127%	35.049
25 jaar of ouder	17.100	12.706	❌ 74%	15.357
Totaal DCU	46.600	50.132	108%	50.406

De gegevens in deze tabel hebben betrekking op de activiteiten in het sociaal-maatschappelijk domein én het domein Markt. Voor toelichting en verklaring van afwijkingen zie pagina 58.

Algemeen

SKVR zet zich in het sociaal-maatschappelijk domein in om Rotterdammers die daar niet vanzelfsprekend mee in aanraking komen, kennis te laten maken met actieve cultuurbeoefening. Hierin werken we samen met partners binnen en buiten de culturele sector. We focussen ons op jongeren, Rotterdammers in kwetsbare posities en ouderen.

Trends en ontwikkelingen

We werken op projectmatige basis al vaak samen met de welzijnssector maar het was aanvankelijk lastig om een partner te vinden om een pilot domeinoverstijgend werken mee te starten. In 2023 hebben we in JOZ een partner gevonden die de meerwaarde ziet van actieve cultuurbeoefening binnen een samenwerking aan een gezamenlijke opgave in de wijk. In 2024 zullen we in drie focusgebieden starten met een pilot. Daarin pakken we een gezamenlijke verantwoordelijkheid en kijken vanuit onze eigen expertises hoe we de opgaves, die we in die focusgebieden zien, aan kunnen pakken.

Voor 2023 wilden we graag kaders opleveren over onze visie op duurzame actieve cultuurbeoefening in de wijken. We hebben hier uitgangspunten voor op papier gezet die we nog gaan toetsen bij partners uit verschillende domeinen. Een aantal speerpunten hierin zijn:

- Aansluiten bij de huidige infrastructuur;
- Altijd samenwerken met andere partners;
- Uitgaan van een langetermijnvisie bij het opzetten van activiteiten of bij het opzetten van samenwerkingen en programma's;
- De doelgroep in hun kracht zetten en eigenaarschap geven;
- Scholing verzorgen om handvatten te geven om trajecten door de doelgroep zelf te laten overnemen;

- Domeinoverstijgend werken;
- Inspelen op de belevingswereld van de doelgroep;
- Financiële drempels wegnemen door minder intensief aanwezig te zijn.

We hebben in 2023 pilots uitgevoerd in Hoogvliet, Oost en Beverwaard en zien dat we daar van meerwaarde zijn. Daarom gaan we ons juist in die gebieden verder inzetten en ons in 2024 voorbereiden op uitbreiding van focusgebieden in 2025.

In 2023 zijn we nog niet gestart met de professionalisering van vaktalenten omdat we dit in gezamenlijkheid met partners uit dit domein willen oppakken. We hopen het in 2025 breed in te zetten, met voorbereiding in 2024.

We hebben het afgelopen jaar onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het bedrijfsleven te betrekken bij onze projecten. We zien veel kansen maar missen hierin wel de expertise om dit verder op te pakken. In 2024 gaan we onderzoeken wat we hier verder voor nodig hebben. In samenwerking met andere domeinen zien we ook kansen tot verbreding van onze financieringsmogelijkheden. Met de inzet van bijvoorbeeld opgavegerichte actieve cultuurbeoefening in het domein Veiligheid of Welzijn ontstaan mogelijkheden tot vergaren van middelen uit deze hoek.

Verbinding tussen de domeinen en verbinding van binnenschools naar buitenschools

Door meer te verbinden binnen onze organisatiestructuur, begint ook in de uitvoering de verbinding zichtbaar te worden. Voor de wijkprogrammeringen voor kinderen zijn we in Delfshaven actief de verbinding aangegaan met de cultuurcoaches die daar werkzaam zijn op de scholen en hebben we er ook intern voor gezorgd dat al die scholen onder dezelfde accounthouder vallen. Op deze manier kunnen we de verbinding makkelijker organiseren. We zien dat de scholen, partners en deelnemers zo ook actiever betrokken worden bij wat er binnen en buiten de school geprogrammeerd wordt. We monitoren komend jaar of dit ook zorgt voor een hogere deelname. Voor jongeren, jongeren uit het gespecialiseerd onderwijs en ouderen weten we elkaar ook steeds beter te vinden. We blijven hier ook in 2024 aandacht voor houden.

	Deelnemers	DCU
Wijkverkenners	1.948	707
Wijkmuziekschool	2.892	3.237
Brassband	52	852
Talentontwikkeling	15	367
Ouderen	806	263
Pendrecht	852	706
Wijkcultuurschool	1.073	313
010JAM	495	182
Fanatics	87	276
Dansmakers	30	176
Creative Space	45	Nvt
Make You Move	1.450	819
Time To Dance	1.261	518
Hybride workshops Aafje	190	32
Schilder je mee?	250	128
Quardin Garden	908	439

Kinderfaculteit Pendrecht

We stimuleren doorstroom van binnen- naar buitenschoolse activiteiten voor kinderen in het primair onderwijs in samenwerking met de Kinderfaculteit Pendrecht. De verbinding met het voortgezet onderwijs leggen we met bijvoorbeeld College '53, om zo een doorgaande lijn voor talentontwikkeling te realiseren. De samenwerking is in 2023 gecontinueerd en de beoogde doelen zijn bereikt. Verbinding met College'53 is waar we in 2024 verder aan bouwen.

Wijkmuziekschool

In 2023 hebben we zijn we bezig geweest met het aantrekken van nieuwe leerlingen binnen de Wijkmuziekschool, het verder ontwikkelen van de werkwijze van de Wijkcultuurschool en het versterken van de samenwerkingen in de wijken. Helaas zien we na uitgebreide inspanning rondom werving, inschrijving en dergelijke nog niet de gewenste resultaten terug in de deelnemersaantallen. Er zullen daarom ook einde schooljaar 2023-2024 keuzes gemaakt worden welke Wijkmuziekscholen er wel en niet door zullen gaan. Alle Wijkmuziekscholen worden in 2024 omgevormd naar de nieuwe naam en werkwijze: de Wijkcultuurschool.

De Wijkcultuurschool heeft momenteel 3 pilotlocaties (Delfshaven, Hoogvliet en Beverwaard) waar we verschillende vormen en samenwerkingen met partners uitproberen. We zien een goed aantal deelnemers en actief betrokken partners. Wel blijft het inschrijven voor deelnemers hoogdrempelig. Daarom zal 2024 gebruikt worden om de website, inschrijving, structuur en alle randvoorwaarden van de Wijkcultuurschool te vereenvoudigen . Zo kan er in 2025 uitgebreid worden in de focusgebieden waarvan wij na onderzoek zien dat daar de meerwaarde van een Wijkcultuurschool het grootst is.

Tot slot zijn er in 2023 contacten gelegd met Stichting de Muziekspeelplaats. We zien een meerwaarde in de samenwerking omdat hun concept aansluit op onze programmering en we elkaar kunnen versterken. In februari 2024 start de eerste pilot in de Beverwaard. Daarnaast leggen we de verbinding tussen onze onderwijsprojecten en de Wijkcultuurschool. Vooral de samenwerking tussen de cultuurcoaches en de Wijkcultuurschool zien we als waardevol. In Delfshaven onderzoeken we hoe deze samenwerking het beste tot zijn recht komt.

Jongeren

Het bereiken van jongeren na schooltijd vraagt om kennis van en aansluiting bij de leefwereld van jongeren en de plekken waar zij zich bevinden – in de stad, de wijk, in leeftijdsgroepen en online. Vanuit contact bouwen aan vertrouwen en hen meenemen in de wereld van actieve cultuurbeoefening is de expertise van professionals, met name van die van onze partnerorganisaties.

In de volgende programma's blijkt dat ook communities bijdragen aan talentontwikkeling van jongeren:

Dansmakers

Dansmakers is er voor getalenteerde en gemotiveerde jonge dansers. Zij treden jaarlijks meerdere keren op en werken samen met professionele dansgezelschappen. In 2023 bestond Dansmakers 10 jaar, dat is gevierd met een intieme voorstelling bij Conny Janssen danst.

Dansmakers heeft in 2023 weer veel nieuwe deelnemers en blijft een hechte community. We hebben 2023 afgesloten met een bijzonder voorstelling in Ox-space waar de jongeren een voorstelling hebben gemaakt met een filmmaker. Voor 2024 focust Dansmakers zich op het maken van een film rondom het thema mentale gezondheid/ jongerenwelzijn. We hebben gezien wat voor impact een dansfilm kan hebben binnen het zorgdomein en onderzoeken nu wat we bij kunnen dragen aan dit thema in samenwerking met andere partijen.

010JAM

In 2023 hebben we een aantal wijzigingen aangebracht in het format van 010JAM. We hebben de diverse programma's beter op elkaar laten aansluiten en zien dat vooral de zomerprogrammering in de wijken en het kennismakingsaanbod daarbinnen een meerwaarde heeft. We zullen daar het komende jaar ook op focussen.

Het afgelopen jaar hebben we 160 uur aan activiteiten geprogrammeerd met 16 partners. De deelname tijdens de workshops groeit nog niet zoals we hopen. We zien dat de focus en interesse van jongeren snel verandert en willen daarom samen met de partners een flexibeler programma gaan aanbieden in 2024.

Waar het programma in 2023 zich concentreerde in twee weken, zal het programma nu verspreid worden over de hele zomervakantie. We volgen de kennis van de kleine partijen in de wijken met wie we de uitvoering realiseren. We nemen een voorschot op ons Meerjarenplan 2025-2028 en richten ons alleen op de focuswijken. We betrekken de wijkverkenner om tot een programma te komen.

In 2023 is de mooie afsluiter Summerjam georganiseerd in het Bibliotheektheater. De jongeren die meededen waren enthousiast en hebben prachtige dingen op het podium en achter de schermen laten zien. Ondanks dit succes, zien wat dat het niet helemaal past bij de doelstellingen. Daarom zullen we ons in 2024 focussen op pitches en presentaties in de wijken zodat de jongeren echt delen, organiseren en iets doen voor hun eigen wijk. Hierdoor verwachten we ook een hogere opkomst.

Fanatics

Fanatics is een groeiende community van jongeren en vaste samenwerkingspartners. Productiehuis Flow en Levels zijn vast betrokken voor productie, presentatie en jury. Overige vaste samenwerkingspartners zijn; Nul teen art, Cult North, Quardin, TalentzSkool, Popunie en MONO. Zij zijn vaste bezoekers met hun community, dragen talent aan of bieden een plek en ontwikkelingsmogelijkheden aan deelnemers. Per schooljaar organiseren we 5 voorrondes en een knallende finale. Afgelopen jaar hebben we in totaal ruim 800 bezoekers gehad en 91 deelnemers op het podium. Deze deelnemers blijven we betrekken bij Fanatics en de andere programmeringen en zo ontstaat er al een aantal ambassadeurs binnen de community.

In 2024 blijven we bouwen aan de community en zullen we ons extra focussen op het betrekken van partijen om meer disciplines te kunnen laten zien en de horizon van de jongeren te verbreden.

Make You Move

Make You Move loopt geheel volgens plan. We zijn actief op 12 scholen en locaties en hebben het afgelopen jaar 11 promoshows en evenementen georganiseerd. In 2023 zijn we gestart met een samenwerking binnen het project Hidden Girls van Move Forward voor meiden en jonge vrouwen in de vrouwenopvang. Na een speciale training voor het dansteam om traumaverwerking in te zetten binnen hun danslessen zijn we op 6 opvanglocaties gestart.

Talentroute

De talentroute Muziek loopt naar verwachting. Talentroute Dans had in 2023 helaas te weinig inschrijvingen om te starten. Daarom loopt er momenteel geen talentroute Dans. We zijn aan het onderzoeken of en hoe we een dergelijke talentroute voort gaan zetten.

Brassbandschool

De Brassband blijft een bruisende community. Elke zaterdag komt de Brassband bijeen op De Hillevliet en daar leren en repeteren ze met elkaar. Het hoogtepunt van 2023 was de ABC-Tour en community engagement. Dankzij een subsidie van het Erasmus+ programma konden 15 jongeren samen met Fanfakids (een brassband uit België) op uitwisseling naar de ABC-eilanden. De jongeren hebben daar workshops aan kinderen gegeven, optredens gegeven en geleerd over de oorsprong van Caribische brassritmes en cultureel erfgoed. Ook zijn er mooie contacten gelegd met de Asembleeschool en het Musea di Tula.

De jongeren hebben zelf de tour vastgelegd en interviews gegeven. We verwachten in april 2024 een documentaire hierover te presenteren.

Naast deze bijzondere tour zijn er ook mooie optredens geweest bij en goede samenwerkingen met Metropolis Festival en North Sea Jazz Festival.

In 2024 zal de Brassband zich focussen op het blijven versterken van de community, meerdere uitwisselingen in het Erasmus+ programma wat voor 2 jaar is verlengd en het opzetten van een peerteachingprogramma dat in 2025 moet starten.

Quardin Garden

De Quardin Garden is het hart van Quardin, een jongerenplatform voor talentontwikkeling waar we al een aantal jaar een intensieve samenwerking mee hebben. Afgelopen jaar hebben we elkaar versterkt door het samenbrengen van onze expertises ook specifiek binnen de Quardin Garden. Samen hebben we ask anything sessies, schrijverskampen en musicacademies georganiseerd, zeker 440 uur aan activiteiten georganiseerd en minimaal 900 jongeren bereikt.

In 2024 zetten we in op nog meer verbinding en versterking en zullen we ook nieuwe programma's samen opzetten binnen de Quardin Garden.

Wijkverkenners

In meerdere wijken van Rotterdam is een Wijkverkenner van SKVR aan de slag, onder andere als belangrijk onderdeel van pilots die wij met drie partijen in de wijken uitvoeren. In elke wijk en in elke pilot wordt op een eigen manier invulling gegeven aan de rol, passend bij de doelen en doelgroep van de pilot en de uitdagingen en behoeftes in de wijk. 2023 was ons laatste jaar van deze pilots en stond ook in het teken van evaluatie en onderzoek. Significant heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de pilots door middel van interviews. Hieruit kwamen mooie bevindingen en aanbevelingen. Een van de conclusies van Significant:

“SKVR en de pilotorganisaties hebben een gezamenlijk overkoepelend doel en zijn om dit doel te bereiken van elkaar afhankelijk. De middelen om deze doelen te bereiken zijn aanwezig en het onderlinge vertrouwen binnen de pilots is groot. De SKVR en de pilotorganisaties vullen elkaar aan en krijgen ieder de ruimte voor hun eigen inbreng. Deze complementariteit is van groot belang.”

Ook uit het onderzoek:

“We hebben drie verschillende pilots onderzocht. We merken de volgende verschillen op:

- Benadering van de doelgroep. Team Toekomst is gericht op een specifieke doelgroep die ze op een gestructureerde manier (met data onderbouwd) bereiken. De andere pilots kennen deze focus minder.
- Meten van de impact wordt op verschillende manieren en in verschillende mate vormgegeven.
- Verschillende invulling voor het maken van de verbinding tussen doelgroep en behoefte & aanbod. Team Toekomst zet eigen linknetwerkers in, Talentz Skool zet wijknetwerkers in en in de pilot met Quardin werken de SKVR en Quardin samen om wijkverkenners op te leiden en in te zetten in wijken. Ieder van de verschillende pilotvormen draagt bij aan het bevorderen van cultuureducatie en -participatie. Voor nieuwe samenwerkingen om wijkgericht cultuurparticipatie te bevorderen adviseren wij rekening te houden met een aantal gemeenschappelijke elementen uit de pilots. Ten eerste hebben we geconcludeerd dat de wijkverkenner/linknetwerker ‘dicht op de doelgroep zit’ en bij voorkeur een netwerk in de wijk heeft. Ten tweede is de vraaggerichte aanpak een werkzaam element. Tot slot kost het tijd om vertrouwen te winnen bij de doelgroep en vertrouwen te krijgen tussen samenwerkingspartners onderling. Neem dan ook een voldoende ruime tijdshorizon om middels samenwerkingen wijkgerichte cultuurparticipatie te bevorderen.’

We lezen veel positieve feedback maar er zijn ook aanbevelingen, de meest opvallende noemen we hier:

“Leren omgaan met grijs gebied in taak- en rolverdeling tussen partners. In een netwerk bestaat een risico dat ondanks een duidelijke taak- en rolafbakening er een (licht)grijs gebied is waar verschillende partners een rol in kunnen en willen vullen. Aanbeveling: Het is de kunst vanuit vertrouwen in goede dialoog te spreken over deze ‘grijze gebieden’ en de samenwerking hierin zo goed mogelijk te organiseren. We adviseren om SKVR, Cultuur Concreet en KC-R om goede dialoog die momenteel plaatsvindt, te continueren. Op deze manier blijft er vertrouwen tussen de partners om te werken aan de gezamenlijke doelstelling op cultuurgebied, ieder van zijn eigen taakomschrijving en rolinvulling. De partijen kunnen elkaar helpen om in de beoogde positie in het ecosysteem te blijven en te komen. En vanuit vertrouwen elkaar deze positie gunnen”.

‘Het culturele aanbod in de stad Rotterdam ontwikkelt zich. Het is van belang dat de netwerken – en de partners die hierin acteren – flexibel, wendbaar en adaptief zijn om met deze ontwikkelingen mee te bewegen. Aansluitend bij behoeften vanuit de wijk! Aanbeveling: We vinden de aanpak zoals in de pilots is gehanteerd door in en met de praktijk en samen met de doelgroep, te zoeken naar een

invulling van de faciliterende rol, een mooie werkwijze die ook de komende jaren wanneer er geen sprake meer is van een pilot, passend is. Geen blauwdruk, maar samen leren en ontwikkelen, door doen en reflectie op de ingezette acties”.

Concreet hebben onze wijkverkenner gebouwd in de wijken Delfshaven, Hillesluis, het Oude Noorden, Hoogvliet, Beverwaard, IJsselmonde en Prins Alexander/Oosterflank. Er zijn diverse activiteiten met jongeren opgezet in samenwerking met partners, van dj-lessen tot bandcoaching tot het opzetten van een talentenshow tijdens het open podium in Prins Alexander. We hebben veel geleerd van de aanpak in de wijken en hebben de tweede helft van 2023 gebruikt om een structuur uit te stippelen, focus aan te brengen en de rol van de wijkverkenner aan te scherpen.

De rol van wijkverkenner omschrijven we nu als volgt:

De wijkverkenner vervult een onafhankelijke rol als bruggenbouwer tussen jongeren en wijkpartners, waarbij ze dicht bij de behoeften van de jongeren in de wijk staan en als rolmodel fungeren, met als doel meer jongeren in aanraking te brengen met actieve cultuurbeoefening en te komen tot een duurzame programmering in de wijk. Onder een duurzame programmering verstaan we het bestendigen van activiteiten en relaties (welzijn, cultuur, sport e.d.), lokaal, dicht bij de omgeving van de deelnemers. We geloven in de werkwijze waarbij we jongeren actief betrekken en laten hen zich ontwikkelen van deelnemer naar ambassadeur en uiteindelijk naar partner toe.

2024 gebruiken we om een nieuwe structuur te implementeren samen met een coördinator die dit team van wijkverkenner gaat aansturen. De randvoorwaarden voor hun werk op orde te brengen, focus aanbrengen op de doelgroep jongeren, focusgebieden aan te brengen en de wijkverkenner meer uur te laten draaien om nog beter aan te sluiten op de wijken en de behoefte van de jongeren.

Programmering locatie De Hillevliet

Het ontwikkelen van samenwerkingen is een vast uitgangspunt bij het programmeren op Zuid, in De Hillevliet. We nodigen dansgezelschappen uit om hun lessen bij ons te programmeren; zo wordt er goed gebruik gemaakt van de twee nieuwe danszalen en is er ook bezetting in de weekenden, van Indiase dans tot K-pop. Daarnaast zorgt de komst van de studenten van Albeda Dans in onze dansstudio's voor levendigheid in het pand.

Een eerste wijk-cultuuroverleg heeft plaatsgevonden. In maart staat de tweede gepland. Deze overleggen zijn met de culturregisseur, de wijknetwerker van de gemeente en een intermediair van SOL netwerk.

Het experimenteren met een nieuw doorlopend programma passend bij de locatie vanuit onze focusgroepen heeft geleid tot een werkwijze waarbij we de bezoeker van een gratis event naar een betaalde cursus te begeleiden.

Tijdens het Hillevliet Festival hebben we een Hillevliet Battle georganiseerd met juryleden uit de dansscene. Dit is een jaarlijks terugkerend festival waarbij we als organisaties in De Hillevliet vieren dat de zomer begint.

In 2024 gaan we ontwikkelen we de samenwerking met Albeda Dans verder. Hierin denken we aan assessments voor de studenten, waarin zij een opdracht krijgen als onderdeel van Creative Space of in de vorm van het organiseren van een eigen event.

Creative Space Studio

We zijn op De Hillevliet met een nieuw concept gestart om de locatie toegankelijker te maken voor jongeren. Vanuit de principes van het sociaal-maatschappelijk domein (in samenwerking met andere partners en zo laagdrempelig mogelijk) hebben we een open studioplek gecreëerd die op een vaste avond in de week open is. Jongeren kunnen hier vrijblijvend hun eigen talenten ontdekken onder begeleiding van een coach. Er zijn allerlei materialen aanwezig om mee aan de slag te gaan en op vraag van de jongeren worden er specifieke workshops geprogrammeerd. Denk bijvoorbeeld aan een workshop bandcoaching of Photoshop. De jongeren die deelnemen kunnen ambassadeur worden van de Creative Space en programmeren samen met de coördinator vervolgaanbod in de vorm van korte cursussen.

2024 staat in het teken van het aanbrengen van een structuur waarin jongeren van kennismaking tot verdieping tot partnership kunnen groeien. En we dus werken aan het bouwen van een community. We gaan hierbij uitproberen of we via een deelname app online de huidige drempels van inschrijving en betaling voor cursussen kunnen wegnemen.

Programma Mode en Erfgoed met als hoogtepunt de parade in de zomer

Eind augustus vond de succesvolle Heritage Parade plaats waarbij we door de subsidieverstrekker Zomer op Zuid gekoppeld werden aan de maatschappelijke partner Stichting Antilliaanse Culturele Activiteiten groep (ACA). Zij organiseren ieder jaar een Oogstfeest. We bundelden onze krachten en leverden een bijdrage aan de totstandkoming van de Summerschool en 'Oogstfeest3 Parade' van het programma Zomer op Zuid 2023. De Heritage Parade is een parade, met aansluitend een oogstmarkt, waar we met eten, het maken van kostuums, muziek en dans samen het multiculturele erfgoed van Rotterdam Zuid vieren.

De week voor de parade organiseerden we een Oogstfeest Summerschool van één dag op De Hillevliet met diverse activiteiten op het gebied van mode &

³ Uit de evaluatiegesprekken is gebleken dat er verwarring ontstond door de naam 'Heritage' en gaan we verder onder de 'Oogstfeest Parade, over cultureel eten, kleding, muziek en dans'.

erfgoed. Alle deelnemende partijen aan de parade konden tijdens de Summerschool een programmaonderdeel verzorgen. We bereikten mensen uit onder andere de Kaapverdische, Antilliaanse, Turkse, Chinese, Afrikaanse en Nederlandse cultuur. De Heritage Parade had 600 deelnemers en 3000 bezoekers.

In 2024 vindt de parade op 4 augustus 2024 plaats. We zetten in op 600 deelnemers, en we willen 6000 bezoekers bereiken. (+20 groepen). We willen ook meer andere culturele groepen koppelen aan het Oogstfeest, bijvoorbeeld de groep Oekraïners en Nigerianen die samen met SKVR een eigen programma maken onder de noemer Culture & Crafts, waar ontmoeting, empowerment een belangrijk onderdeel zijn van het programma.

We zijn vanuit het Mode en Erfgoedprogramma samen met Nigerian Women of Integrity (NWOI) een empowerment-project gestart, dat start in het eerste kwartaal van 2024, met 15 deelnemers aan lessen en 200 bezoekers aan het eindevent.

Doorstroom vanuit gratis programmering

Vanuit een gratis event kan een bezoeker zich aanmelden voor een betaalde cursus of een korte kennismakingsworkshop voor een gereduceerd tarief zoals bijvoorbeeld het 'Naaicafé'. Elke maandagochtend komen mensen uit de buurt naar het modelokaal met hun eigen project. Ander voorbeeld is het maandelijks event 'Beleef het mee' voor de allerkleinsten en hun ouders en verzorgers, waarbij we samenwerken met de Bibliotheek Rotterdam en onze burens, Mama's Garden van EMI.

Samenwerkingen voor Rotterdammers in kwetsbare posities

In 2023 zijn we gestart met een samenwerking met Stichting Mano. Stichting Mano stimuleert Rotterdammers mee te doen in de samenleving. Wij verzorgen een programma op 4 asielboten in Rotterdam en programmeren maandelijks 20 lessen van zang tot dans en bereiken daar kinderen, jongeren, vrouwen en mannen mee in kwetsbare posities. We vinden het belangrijk om hieraan bij te dragen en om deze mensen in samenwerking met Mano perspectief te bieden door middel van actieve cultuurbeoefening. Deze samenwerking zal voortgezet worden in 2024.

Ook is er een samenwerking gestart met stichting Maya binnen het project Opstap waarbij we programma bieden aan dak- en thuisloze jongeren. In dit project wordt de jongeren een moment in de week aangeboden waar ze hun zorgen even kunnen loslaten en ze samen iets leuks kunnen doen. De nadruk ligt hier op samenkomen en perspectief bieden.

De programmering op De Hillevliet door en voor Oekraïense vluchtelingen in samenwerking met het Oekraïense Huis loopt nog altijd, en we zijn in gesprek met de Transformers, een muziekgroep van dak- en thuisloze volwassenen, begeleid door muzikanten.

In 2024 blijven we ons inzetten voor mensen in Rotterdam die aan de rand van de samenleving leven, we staan altijd open voor organisaties die bij ons aankloppen en denken en kijken graag mee hoe wij onze expertises samen kunnen brengen en elkaar kunnen versterken voor deze doelgroepen.

Ouderen

Ouderen zijn een groeiende groep met speciale behoeftes. Vanuit de aanwezige kennis en kunde dragen diverse zorg- en welzijnsinstanties en SKVR bij aan het vergroten en versterken van de kunstparticipatie bij ouderen. In het bijzonder van ouderen met een (complexe) zorgvraag en het sociale- en professionele netwerk om hen heen. Deze organisaties delen de visie dat kunst bijdraagt aan de individuele ontplooiing, participatie, gezondheid en welzijn van mensen. We werken vanuit een gezamenlijk doel en vanuit de eigen expertises.

Time to dance

Ons dansprogramma voor ouderen blijft een goed lopend programma. Dit jaar hebben we meer dan 515 uur aan activiteiten ingezet en hiermee hebben we 1.250 ouderen bereikt. De samenwerkingen met zorginstellingen zijn dit jaar toegenomen met als tussenpersoon het Sportbedrijf. We blijven bezig met trainingen en organiseren projecten met ouderen in zorginstellingen. Op initiatief van de cultuurcoaches van SKVR op scholen hebben we projecten georganiseerd waarbij leerlingen uit het primair onderwijs en ouderen werden samengebracht.

In 2024 zullen we lessen gaan uitbreiden die door bewonersinitiatieven bekostigd worden. Bewonersorganisaties vragen deze budgetten en activiteiten zelf aan. Wij helpen en ondersteunen waar nodig en realiseren op deze manier een meer diverse financieringsmix binnen deze projecten.

Hybride workshops

In het project Hybride workshops (Iedereen is een kunstenaar) worden kunstlessen live gestreamd naar verschillende groepen ouderen op locatie. In de livestream geeft de kunstenaar les aan deelnemers die live bij de les aanwezig zijn. De live groepen vormen een voorbeeld voor de groepen die op locatie meedoen. De lessen worden gefilmd met 2 camera's zodat er rustig geschakeld kan worden tussen docent, deelnemers en het materiaal. De andere deelnemers komen bij elkaar op een voor hen goed bereikbare locatie zoals de zorglocatie, huizen van de wijk of zogenaamde (Thuis)Plusflats (seniorencomplexen met aanvullende zorg en diensten). Zij volgen de les via een scherm met ondersteuning van medewerkers/vrijwilligers die als onderdeel van dit project getraind zijn om dit soort lessen te begeleiden.

De hybride workshops lopen heel goed, er doen meer groepen en huizen mee dan de ambitie was. Afgelopen jaar zijn er twee reeksen uitgezonden van 8 lessen (om de week). Zo'n 20 externe locaties deden live of uitgesteld mee. Van al deze groepen hebben de begeleiders een speciale workshop gevolgd waarin ze leerden

om de deelnemers zo goed mogelijk te begeleiden bij hun kunstzinnige activiteit. Deze activiteiten lopen uiteen van dans, zang, beeldende kunst tot Tai Chi. In 2024 wordt het project voortgezet en wordt het doorontwikkeld om zelfstandig te kunnen draaien. Ook organiseren we een symposium om uitwisseling te faciliteren en te delen wat we de afgelopen periode hebben geleerd.

Schilder je mee?

Voor de derde keer heeft er een succesvolle Schilder je mee? plaatsgevonden. 176 ouderen hebben meegedaan op 16 locaties. Dit jaar was de editie iets anders dan voorgaande jaren. De ouderen hebben allen aan vier lessen meegedaan en zijn daarmee intensiever aan de slag gegaan met tekenen en schilderen. Op 6 maart opende de eindexpositie in het Timmerhuis. In 2024 mogen wij de vierde editie realiseren. We streven ernaar om zeker twee van de groepen die deel hebben genomen in de derde editie voort te zetten in de vorm van een zelforganiserende kunstclub onder begeleiding van SKVR.

Overige projecten

Naast deze drie grote projecten werken we nauw samen met diverse zorg- en welzijnsorganisaties zoals Aafje, Lelie Zorggroep, MOB, Humanitas, Laurens, SPIOR, SOL, Gro-Up. Daarin onderzoeken we door middel van kleine programmeringen wat kunst kan betekenen in de dagbesteding van ouderen en hoe het bij kan dragen aan doelen als zelfredzaamheid, valpreventie en het voorkomen van eenzaamheid. Zorginstellingen maken kennis met de mogelijkheden door middel van workshops en samen vragen we subsidies aan om ook lange trajecten binnen de instelling te realiseren. Vervolgens onderzoeken we of er ook groepen ouderen bij instellingen of daarbuiten zijn die zelfstandig een kunstclub op kunnen zetten. In het afgelopen jaar hebben we zeker 260 uur aan activiteiten georganiseerd en daarmee 800 ouderen bereikt.

3.3. DOMEIN MARKT

Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie 2022
Deelnames				
Tot 25 jaar	16.500	14.958	🟡 91%	9.634
25 jaar of ouder	6.600	7.330	🟢 111%	3.679
Totaal deelnames	23.100	22.288	96%	13.313
Lesuren met docentcontact				
Tot 25 jaar	29.500	37.426	🟢 127%	35.049
25 jaar of ouder	17.100	12.706	🔴 74%	15.357
Totaal DCU	46.600	50.132	108%	50.406

De gegevens in deze tabel hebben betrekking op de activiteiten in het sociaal-maatschappelijk domein én het domein Markt.

Voor toelichting en verklaring van afwijkingen zie pagina 58.

Algemeen

SKVR staat voor 'een leven lang leren'. Wij bedienen daarom Rotterdammers van 0 tot 100+. We bieden educatieve programma's en lessen aan die mensen van alle leeftijden en achtergronden de kans geeft om met kunstvormen in aanraking te komen en hun talent en creativiteit te ontwikkelen. Dit draagt bij aan het welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers en bevordert sociale interacties.

Inschrijfprocedure

De ontwikkeling van een nieuwe inschrijfprocedure is wegens de vertraging in de implementatie van Thinkwise niet in 2023 gereed. Dit zal in 2024 weer worden opgepakt waarbij de organisatie zich verder zal blijven ontwikkelen met een focus op eenvoud van organiseren, marktgericht denken en een duidelijke identiteit.

Het jonge kind 0-4 jaar

We organiseren allerlei activiteiten voor baby's en peuters op leslocaties in de stad. Bij veel kennismakingsactiviteiten en cursussen zijn ook hun (groot)ouders welkom. Vaak krijgen zij handvatten om thuis ook te zingen, dansen en creatieve activiteiten te ondernemen met hun (klein)kind.

Beleef het Mee

Op basis van de MEMO Rotterdam voorstellingen, gemaakt in samenwerking met MEMO cultuur voor kleintjes, ontwikkelden we MEMO-duo's, die aan grotere groepen voorstellingen kunnen geven. Met Bibliotheek Rotterdam ontwikkelden we een interactieve lees-en muziekvoorstelling voor peuters en hun ouders/verzorgers: Frummel en de LetterLiedFiets. Samen met één van onze eigen peuterdansdocenten is dat het recept voor Beleef het Mee: een maandelijks event op de Hillevliet. Creatieve ontdekkendenden voor ouders en hun jonge kind(eren), kinderopvangorganisaties en (ouder)organisaties als Mama's Garden. Met deze kennismakingsactiviteiten stimuleren we deelname aan een van de ruim 90 cursussen die we jaarlijks organiseren: van Muziek op schoot vanaf de babyleeftijd tot peutertheater en peuterdans.

Aantal keer georganiseerd	8
Aantal DCU	20 (2,5 per ochtend)
Aantal deelnemers bereikt	240 (gemiddeld 30 per keer)

Kleintjeskunstfestival

Tijdens het KleintjesKunstFestival worden MEMO-duo's, danslessen en knutselworkshops in een festivalschema aangeboden aan de jongste Rotterdammers in regio Noord.

Aantal keer georganiseerd	5
Aantal DCU	40 (8 per ochtend)
Aantal deelnemers bereikt	150 (gemiddeld 30 per keer)

Verwachting 2024

In 2024 zullen het 'KleintjesKunstFestival' en 'Beleef het Mee' op dezelfde manier worden doorgezet. Daarnaast zal worden gekeken of eenzelfde kennismakingsochtend ook georganiseerd kan worden in samenwerking met andere culturele organisaties in Rotterdam, zoals bijvoorbeeld Villa Zebra.

Kinderen – 5-12 jaar

Het cursusaanbod voor kinderen is voortgezet met een startpercentage van 78% (exclusief jaarlessen muziek).

Discipline	Aantal cursussen
Muziek	51
Dans	37
Theater	6
Beeldend	20
Mode en design	3
Fotografie en Media	2
Multi	9

Er is gestart met een pilot 'Muziekschool op school'; muzieklessen na schooltijd op school bij OBS Park 16hoven in samenwerking met het RJSO. Naast instrumentale lessen krijgen leerlingen ook samenspellessen.

Er is nieuw kennismakingsaanbod wereldmuziek voor kinderen in de basisschoolleeftijd ingezet om doorstromen naar jaarlessen te bevorderen. Helaas zijn de cursussen niet gestart wegens onvoldoende aanmeldingen. Er wordt gezocht naar andere manieren om de doelgroep te bereiken.

Op het WMDC heeft Het Kinderorkest een doorstart gemaakt op woensdagmiddag. Ook zijn er diverse Open podia georganiseerd die ook toegankelijk zijn publiek en deelnemers buiten SKVR.

In de zomerperiode is er weer meegedaan aan Jeugdvakantiepaspoort. Er werden elke woensdagmiddag in het Maaklab in de Hillevliet workshops verzorgd voor kinderen uit de buurt. Hier deden ongeveer 60 kinderen aan mee. Ambitie voor komende zomer is de tentoonstellingsruimte bij de workshops in het Maaklab te betrekken.

Elke zaterdag is in de middag het ModeMaaklab open voor kinderen in de basisschoolleeftijd in het kader van collectief programmeren voor 'Hillevliet op zaterdag'. Een samenwerking met Boijmans, MENSAMENSA en Cultuurhuis Feijenoord. Alle partners op de begaande grond openen de deuren op zaterdag.

Jongeren 13-27

Voor kinderen en jongeren tot 21 worden lage tarieven gehanteerd en een breed aanbod aan activiteiten verzorgd, inclusief talentontwikkeling en samenspel, ondersteund door subsidie. De cursussen zijn in de tabellen voor kinderen (vorige paragraaf) en volwassenen (volgende paragraaf) opgenomen.

Samenwerking met Jeugdfonds Cultuur

De vergoeding voor muzieklessen is teruggebracht naar €350,- per jaar. Een nieuw kennismakingsaanbod voor kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar, genaamd 'MuziekExpeditie' is gestart op de Hillevliet en het WMDC. Het valt binnen deze vergoeding en is actief onder de aandacht is gebracht bij intermediairs van JFC. Leerlingen van SKVR die al langer les hebben, mogen nog steeds aanspraak maken op een vergoeding van €500,- volgens afspraken met JFC.

Volwassenen 27+

Voor volwassenen is er aanbod in alle kunstdisciplines. We bieden dit niet-gesubsidieerd aan. Er is een beeldende afdeling waar groepen cursisten vaak al jarenlang samenkomen. Muziek faciliteert eigen communities in SKVR Rock Central, Jazzschool en de Popschool waar ensembles en bands samen spelen en optreden op open podia en in de stad.

Discipline	Aantal cursussen
Muziek	17
Dans	51
Theater	29
Beeldend	132
Mode en design	27
Fotografie en Media	12
Schrijven	7

Door het faciliteren van de doelgroep volwassenen stimuleren we een leven lang leren waarbij verschillende generaties met elkaar kunst of muziek kunnen (blijven) maken.

Het brede aanbod voor volwassenen wordt zoveel mogelijk kostendekkend aangeboden. Er zijn 2 pilots gestart met aanbod voor kinderen en volwassen die zijn ontwikkeld vanuit het project Blended learning. Vanuit deze pilot heeft 1 cursus een vaste plek gekregen in de programmering voor volwassenen.

Specifiek voor ouderen werden 56 cursussen aangeboden waarmee we ongeveer 416 ouderen bereikten. Het aanbod voor ouderen is in samenwerking met Romeynshof en Bibliotheek Ommoord verbreed met muziek en dans.

Op 27 oktober is het Evenement 'Pluk de dag in je wijk', in samenwerking met Maak mee in je wijk, georganiseerd om ouderen kennis te laten maken met nieuw aanbod.

Volwassenenfonds Sport en Cultuur

Er is een nieuw initiatief in het leven geroepen door de provincie, het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Wij zijn partner van dit fonds geworden en cursisten hebben via dit fonds al cursussen geboekt bij SKVR.

4. Prestaties

Prestaties 2023

Binnenschools cultuur onderwijs	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie 2022
Deelnames				
Primair Onderwijs	57.750	63.715	🟢 110%	60.866
Voortgezet onderwijs	12.150	11.818	🟡 97%	15.241
Speciaal onderwijs PO	600	1.516	🟢 253%	0
Speciaal onderwijs VO	250	723	🟢 289%	0
MBO	6.000	5.613	🟡 94%	5.624
Totaal deelnames	76.750	83.385	109%	81.731
lesuren met docent contact				
Primair Onderwijs	34.750	32.632	🟡 94%	30.481
Voortgezet onderwijs	4.100	2.111	🔴 51%	6.783
Speciaal onderwijs PO	600	1.415	🟢 236%	0
Speciaal onderwijs VO	500	979	🟢 196%	0
MBO	1.750	1.198	🔴 68%	575
Totaal DCU	41.700	38.335	92%	37.839
Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie 2022
Deelnames				
tot 25 jaar	16.500	14.958	🟡 91%	9.634
25 jaar of ouder	6.600	7.330	🟢 111%	3.679
Totaal deelnames	23.100	22.288	96%	13.313
lesuren met docent contact				
tot 25 jaar	29.500	37.426	🟢 127%	35.049
25 jaar of ouder	17.100	12.706	🔴 74%	15.357
Totaal DCU	46.600	50.132	108%	50.407
SKVR BREED	Begroting	Realisatie	Afwijking	Realisatie
Deelnames	99.850	105.673	🟡 106%	95.044
DCU	88.300	88.467	🟡 100,2%	88.246

4.1. VERKLARING AFWIJKINGEN

DCU Voortgezet onderwijs

Begrote prestaties zijn te hoog ingeschat door een eerdere fout in behaalde prestaties, de afgelopen 2 jaar zijn de cultuurcoachprestaties opgeteld bij het totaal vo-bereik. In werkelijkheid hoort dit voor 95% bij het primair onderwijs. Als je terugkijkt in de afgelopen jaren zie je dat 2.100 het gemiddelde bereik aan dcu is in het voortgezet onderwijs.

DCU Mbo

Begrote prestaties zijn te hoog ingeschat, zie realisatie van 2022. We zijn gegroeid maar de beoogde groei was nog te hoog ingezet.

Deelnames tot 25 jaar

De beoogde prestaties zijn erg hoog, dit is een groeiambitie. Er is al een grote groei gerealiseerd ten opzichte van 2022.

DCU 25+

We kiezen ervoor om reguliere lessen voornamelijk op tot 25 in te zetten. Daarom is het bereik hier lager dan vorig jaar.

5. Digitale presentaties

Hybride workshops

Op pagina 52 las je al over het project 'Hybride workshops', waarin lessen gestreamd worden naar groepen ouderen op locatie. Dit project wordt voortgezet en doorontwikkeld. In 2024 wordt daarnaast een symposium georganiseerd om ervaringen uit te wisselen en te leren van dit project.

Evenementen en presentaties

Begin 2022 is met steun van het Rotterdams Hulpfonds Onderwijs een investering gedaan waarmee we onze mediamiddelen hebben kunnen vernieuwen. Deze zetten we breed in bij activiteiten in het onderwijs en het sociaal-maatschappelijk domein. Met De Hillevliet als uitvalsbasis kunnen we in huis en in de stad streams en registraties verzorgen van evenementen en presentaties vanuit een pop-up tv-studio en werkplaatsen voor muziek en beeld.

We hebben in 2023 weer volop ingezet op de échte ontmoeting. We gebruiken daarbij zeer veel digitale middelen en technische apparatuur. Voor onze interne communicatie en presentatie maken we veelvuldig gebruik van livestreams. Daarnaast registreren we de evenementen en presentaties om te kunnen delen, zowel op de socials als voor werving en bij verslaggeving. We focussen ons in het aanbod echt op het stimuleren van de ontmoeting waarbij digitale middelen als aanvulling of middel worden ingezet.

5.1. MONITOR PUBLIEKSBEREIK

Zodra de publieksanalyse van Rotterdam Festivals over 2023 opgeleverd wordt zullen wij deze informatie analyseren en hierop reflecteren.

De publieksanalyse van Rotterdam Festivals 2022 liet zien dat de grootste groep onder het publiek van SKVR in Rotterdam Kindrijke Cultuurvreter (17%) zijn, gevolgd door Culturele Alleseters (15%) en Weelderige Cultuurminnaars (13%). Ook de andere doelgroepen zien we bij SKVR, met percentages tussen de 2% en 10%. Dit geeft ons bereik in de particuliere cursussen weer, omdat dit het enige onderdeel is waar cursisten met hun postcode worden geregistreerd. Ons grootste bereik zit in het onderwijs met ruim 80.500 leerlingen. Daar kiezen wij voor samenwerkingen met scholen in wijken met een lage score op de sociale index. Met veel leerlingen die actieve cultuurbeoefening niet van huis uit meekrijgen vanwege drempels van uiteenlopende aard. Hier maken wij met onze activiteiten de meeste impact.

5.2. MONITOR CULTUURONDERWIJS

SKVR heeft in schooljaar 2022 - 2023 deelgenomen aan bijeenkomsten van KCR en daarna input geleverd vanuit SKVR ten behoeve van de monitor Cultuuronderwijs. KCR is nog bezig met het verwerken van de input van deelnemende organisaties voor deze monitor. Wij verwachten terugkoppeling van hen in 2024.

6. Financiële ontwikkelingen

Het afgelopen jaar is voor SKVR in financieel opzicht uitdagend geweest.

Het resultaat over 2023 is € 1.793.806,= positief. Zonder het resultaat uit de verkoop van de Hennekijnstraat ad € 3.111 mln en de afwaardering van het nieuwe digitale platform voor ondersteuning in het primaire proces ad € 548.000,= is het operationele resultaat € 821.102,= negatief. Het resultaat uit verkoop bestaat uit de verkoopwaarde ad € 3.456.000 minus boekwaarde ad € 309.407 en makelaarskosten ad € 35.545 = € 3.111.048,=

Om de teruglopende liquiditeit als gevolg van negatieve operationele resultaten en investeringen in digitalisering van het primaire proces te financieren is het pand aan de Hennekijnstraat te Rotterdam afgestoten. Daarnaast zijn er maatregelen genomen om het beheer van de debiteurenportefeuille te intensiveren. Dit heeft geleid tot het substantieel terugbrengen van de debiteurenportefeuille.

Door deze maatregelen is de kasstroom over 2023 positief.

Het negatieve operationele resultaat ad € 821.000,= wordt veroorzaakt door een aantal incidentele posten. Deze worden hieronder toegelicht:

- Inzet Externen: er is extra capaciteit en expertise ingezet voor verschillende werkzaamheden. Het gaat hierbij om werkzaamheden om de openstaande debiteurenpositie terug te brengen, digitalisering van het primaire proces te ondersteunen, inhuur vastgoedkennis en voorbereiding van de reorganisatie. De extra kosten bedragen over 2023 € 537.000,=;
- Doordat de debiteurenpositie succesvol is teruggebracht van € 1.574.000,= naar € 916.000,= kan een groot deel van de voorziening dubieuze debiteuren vrijvallen omdat de kans op wanbetaling lager is. Positief effect op het resultaat is € 177.000,=;
- De voorziening langdurig ziek is naar boven bijgesteld als gevolg van toename van het langdurig verzuim. De extra kosten ten laste van het resultaat bedragen € 197.000,=.

Per saldo is het bedrag van bovenstaande incidentele baten en kosten €557.000,=. Dit maakt dat het structurele effect circa minus € 264.000,= is.

Er is een vergoeding ad € 313.960,= ontvangen vanuit de gemeentelijke regeling Noodsteun Inflatie en Energie. Tegenover deze incidentele tegemoetkoming staat een structureel hoger kostenniveau. Zonder deze vergoeding zou het bedrijfsresultaat nog sterker onder druk hebben gestaan dan dat nu al het geval is. Over de gehele linie zijn de inflatie-effecten zichtbaar, met name de kosten-

categorieën Energie, ICT en Huur. Het resultaat van dit jaar is toegevoegd aan de bestemmingsreserve personeel/organisatie-ontwikkeling omdat we de opbrengst van de verkoop Hennekijnstraat nodig hebben voor organisatieontwikkelingen zoals herstructureren domein markt, reorganisatiekosten en ICT-kosten

6.1. TOESTAND OP BALANSDATUM:

De belangrijkste financiële kengetallen scoren boven de normwaarde. De positie is solide en hiermee is ook de continuïteit van de organisatie gewaarborgd.

	31-12-2023	31-12-2022	Norm
Current ratio	1,8	0,9	1,0
	31-12-2023	31-12-2022	Norm
Solvabiliteit	58,1%	51,3%	25 % <> 35%

7. Risicoparagraaf

SKVR is aan het onderzoeken welke risicomangementsystematiek bij haar past. De SKVR voorziet de volgende risico's:

7.1. STRATEGISCHE RISICO'S

- Het rendement van SKVR is structureel te laag. Deze zijn gecompenseerd door eenmalige baten uit de verkoop van vastgoed. Het rendement van segment markt voldoet niet aan de interne rendementseis die SKVR heeft gesteld. Het is noodzakelijk om de bedrijfsvoering zo te organiseren dat deze gaat bijdragen aan de strategische doelstellingen van de SKVR. Om deze risico's naar de toekomst af te dekken wordt het resultaat van dit jaar toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve wordt gevormd door de verkoop van de Hennekijnstraat en de vergoeding uit het Noodfonds.
- De financiering van de activiteiten is een mix van structurele en projectsubsidies en diensten die geleverd worden aan consumenten en instellingen. Inherent aan het karakter van projectsubsidies is de variabele looptijd van deze projecten. De projecten dekken een deel van de vaste kosten van de SKVR.

7.2. RISICO'S BEDRIJFSVOERING

- Digitalisering Thinkwise; digitalisering van het primaire proces zal in Q1-2024 afgerond worden. Hierbij is er aanvullende kennis en capaciteit ingehuurd, enerzijds om het project af te ronden, anderzijds om de lopende processen tot die tijd te ondersteunen.
- Personeel; de arbeidsmarkt is krap. Hierdoor kunnen vacatures niet of moeilijk ingevuld worden omdat het aanbod er niet is of dat het aanbod van onvoldoende kwaliteit is. Om dit te compenseren zal waar nodig zal gebruikt gemaakt worden van externe capaciteit, wat gaat leiden tot een hoger kostenniveau.
- Ziekteverzuim; het langdurig verzuim binnen SKVR is hoog. Dit zal nauwlettend gemonitord worden.

7.3. TEN SLOTTE

Ook komend jaar zal gewerkt worden aan de professionalisering van de bedrijfsvoering om te komen tot verdere gezonde financiële kaders. Om het resultaat te verbeteren is er een reorganisatie in het eerste kwartaal van 2024 in

uitvoering om de kosten te verminderen. Deze reorganisatie heeft personele gevolgen, een aantal functies worden boventallig. Daarnaast worden er een aantal activiteiten uitgesteld. De reorganisatie moet de SKVR ruim € 650.000 opleveren. De communicatie is opgestart in januari 2024. Naast de ingezette reorganisatie blijkt onze marktactiviteiten niet het behaalde rendement te halen. In het tweede kwartaal van 2024 zal een besluit worden genomen welke maatregelen we hierop gaan zetten.

Bijlage 1 – Jaarrekening

SKVR Jaarrekening 2023

Toelichting algemeen op de staat van baten en lasten 2023	3
Balans per 31 december 2023.....	4
Resultatenrekening	5
Kasstroomoverzicht.....	5
Grondslagen algemeen	7
Grondslagen balans.....	8
Grondslagen staat van baten & lasten en resultaatbepaling.....	10
Toelichting op de balans.....	11
Materiële vaste activa	11
Kortlopende vorderingen	12
Liquiditeit.....	12
Eigen Vermogen	13
Vorzieningen	16
Langlopende schulden.....	17
Kortlopende schulden	17
Toelichting op de resultatenrekening	21
Baten	21
Lasten	23
Overige gegevens	29
Statutaire regeling omtrent winstbestemming.....	29
Controleverklaring van de accountant.....	31
Prestatieoverzicht	36

Toelichting algemeen op de staat van baten en lasten 2023

Financiële ontwikkelingen 2023

Het afgelopen jaar is voor de SKVR in financieel opzicht uitdagend geweest.

Het resultaat over 2023 is € 1.793.806,= positief. Zonder het resultaat uit de verkoop van de Hennekijnstraat ad € 3.111 mln en de afwaardering van het nieuwe digitale platform voor ondersteuning in het primaire proces ad € 548.000,= is het operationele resultaat € 821.102,= negatief. Het resultaat uit verkoop bestaat uit de verkoopwaarde ad € 3.456.000 minus boekwaarde ad € 309.407 en makelaarskosten ad € 35.545 = € 3.111.048,=

Om de teruglopende liquiditeit als gevolg

van negatieve operationele resultaten en investeringen in digitalisering van het primaire proces te financieren is het pand aan de Hennekijnstraat te Rotterdam afgestoten. Daarnaast zijn er maatregelen genomen om het beheer van de debiteurenportefeuille te intensiveren. Dit heeft geleid tot het substantieel terugbrengen van de debiteurenportefeuille. Door deze maatregelen is de kasstroom over 2023 positief.

Het negatieve operationele resultaat ad € 821.000,= wordt veroorzaakt door een incidentele aantal posten. Deze worden hieronder toegelicht

- Inzet Externen; Er is extra capaciteit en expertise ingezet voor verschillende werkzaamheden. Het gaat hierbij om openstaande debiteurenpositie terug te brengen, digitalisering van het primaire proces te ondersteunen, inhuur vastgoedkennis en voorbereiding van de reorganisatie. De extra kosten bedragen over 2023 € 537.000,=
- Doordat de debiteurenpositie succesvol is teruggebracht van € 1.574 mln naar € 916.000,= kan een groot deel van de voorziening dubieuze debiteuren vrijvallen omdat de kans op wanbetaling lager is. Positief effect op het resultaat is € 177.000,= .
- De voorziening langdurig ziek is naar boven bijgesteld als gevolg van toename van het langdurig verzuim. De extra kosten ten laste van het resultaat bedragen € 197.000,=.

Per saldo is het bedrag van bovenstaande incidentele baten en kosten € 557.000,=. Dit maakt dat het structurele effect circa minus € 264.000,=

Er is een vergoeding ad € 313.960,= ontvangen van het Noodfonds Rotterdam. Tegenover deze incidentele tegemoetkoming staat een structureel hoger kosten niveau. Zonder deze vergoeding zou het bedrijfsresultaat nog sterker onder druk hebben gestaan dan dat nu al het geval is. Over de gehele lijn zijn de inflatie effecten zichtbaar, met name de kostencategorieën Energie, ICT en Huur. Het resultaat van dit jaar is toegevoegd aan de bestemmingsreserve personeel/organisatie ontwikkeling om een buffer te hebben om toekomstige kosteneffecten op te vangen.

Ten slotte

Ook komend jaar zal gewerkt worden aan de professionalisering van de bedrijfsvoering om te komen tot verdere gezonde financiële kaders. Om het resultaat te verbeteren is er een reorganisatie in het eerste kwartaal van 2024 in uitvoering om de kosten te verminderen. Deze reorganisatie heeft personele gevolgen, een aantal functies worden boventallig. Daarnaast worden er een aantal activiteiten uitgesteld. De reorganisatie moet de SKVR ruim € 650.000,= opleveren. De communicatie is opgestart in januari 2024. Naast de ingezette reorganisatie blijkt onze marktactiviteiten niet het behaalde rendement te halen. In het tweede kwartaal van 2024 zal een besluit worden genomen welke maatregelen we hier op gaan zetten.

Balans per 31 december 2023

	31-12-2023	31-12-2022
Gebouwen	1.784.901	2.359.770
Inventaris	114.575	123.687
Automatisering	115.029	251.732
Lesapparatuur	16.095	24.279
Muziekinstrumenten	13.455	25.837
Materiële vaste activa	2.044.056	2.785.305

Immateriële vaste activa	403.686	511.332
Immateriële vaste activa	403.686	511.332

	-	-
Financiële vaste activa	-	-

Debiteuren	818.204	1.162.310
Overige vorderingen	546.672	319.764
Vlottende activa	1.364.876	1.482.073

Kassen en banken	3.932.606	765.575
Liquide middelen	3.932.606	765.575

TOTAAL	7.745.225	5.544.286
---------------	------------------	------------------

	31-12-2023	31-12-2022
Stichtingskapitaal	91	91
Algemene reserve	1.207.571	1.020.563
Bestemmingsreserve	2.754.268	1.147.470
Herwaarderingsreserve	502.308	643.741
Bestemmingsfondsen	33.296	33.296
Eigen vermogen	4.497.534	2.845.161

Jubileumuitkeringen	75.193	71.241
Frictiekosten	0	8.950
Voorziening lang. ziek	197.008	-
Voorzieningen	272.201	80.191

Langlopende leningen	-	157.310
Langlopende schulden	-	157.310

Aflossingsverplichtingen	-	39.328
Crediteuren	725.696	409.011
Overige schulden	2.249.794	2.013.285
Kortlopende schulden	2.975.490	2.461.624

TOTAAL	7.745.225	5.544.286
---------------	------------------	------------------

Resultatenrekening

Baten

Lasten

Resultaat

14,15 M

14,98 M

-829 K

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023	Afwijking %	Realisatie 2022
01 - Cursusgelden jaar	1.809.300	1.331.800	-477.500	⊖ -26%	1.432.889
02 - Cursusgelden kort	1.235.088	893.231	-341.857	⊖ -28%	776.535
03 - Onderwijs	1.243.320	961.844	-281.476	⊖ -23%	909.439
04 - Overige opbrengsten	68.724	277.960	209.236	⊕ 304%	256.936
05 - Sub. Gemeente Rdam	7.238.976	7.835.960	596.984	⊕ 8%	7.239.000
06 - Subs. overig	2.386.716	2.558.598	171.882	⊕ 7%	2.369.821
07 - Inkomsten uit projecten	1.005.420	289.353	-716.067	⊖ -71%	318.145
TOTAAL BATEN	14.987.544	14.148.746	-838.798		13.302.764

08 - Directe productiekosten	1.639.680	446.230	-1.193.450	⊕ -73%	646.885
09 - Kosten subsidieprojecten	2.431.032	2.542.506	111.474	⊕ 5%	3.150.220
10 - Salariskosten	5.961.924	4.718.198	-1.243.726	⊕ -21%	4.662.583
11 - Inhuur personeel	2.855.688	4.762.516	1.906.828	⊖ 67%	2.641.522
12 - Overige personeelskosten	369.084	124.137	-244.947	⊕ -66%	195.530
13 - Huisvestingskosten	634.452	1.038.083	403.631	⊖ 64%	952.198
14 - Automatisering	314.016	548.539	234.523	⊖ 75%	453.076
15 - PR en marketing	50.340	75.141	24.801	⊖ 49%	56.822
16 - Overige bedrijfskosten	325.872	259.538	-66.334	⊕ -20%	793.440
17 - Afschrijvingen	434.100	454.958	20.858	⊕ 5%	377.552
TOTAAL LASTEN	15.016.189	14.969.848	-46.341		13.929.828

OPERATIONEEL RESULTAAT	-28.645	-821.102	-792.457		-627.064
-------------------------------	----------------	-----------------	-----------------	--	-----------------

20 - Rente	-9.768	-7.700	2.068		-10.251
Realisatie herwaarderingsreserve		59.526	59.526		59.526
Realisatie boekresultaat verkoop gebouwen	0	3.111.048	3.111.048		
Resultaat deelneming	0	0	0		-44.000
Afwaardering Thinkwise		-547.966	-547.966		
EXPLOITATIE RESULTAAT	-38.413	1.793.806	1.828.083		-621.788

Resultaatbestemming	2023	2022
Dotatie algemene reserve	187.008	-352.553
Dotatie best. res. Personeel/ontw.	1.793.806	-69.000
Onttrekking best. Res. Staken activiteiten	-187.008	-162.992
Dotatie best. Res. Onroerend goed	0	-70.538
Dotatie bestemmingsfonds	0	33.295

*

Grondslagen algemeen

GRONDSLAGEN ALGEMEEN

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW (met uitzondering van afdeling 1, 11 en 12), de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, waaronder Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn, tenzij anders vermeld, gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Activiteiten

De Stichting is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41127574. De activiteiten van Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam, statutair gevestigd te Rotterdam, bestaan voornamelijk uit het verzorgen van lessen en cursussen in de vrije tijd en onderwijs op het gebied van muziek, dans, theater en beeldend, mode & design.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de onderneming overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijkende cijfers

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden is de rubricering van de vergelijkende cijfers aangepast.

Continuïteit

In het boekjaar 2023 lag de focus van SKVR volledig op het herstellen van de liquiditeitspositie. Een belangrijke stap in deze richting was de verkoop van het pand aan de Hennekijnstraat in Rotterdam Centrum, tegen het einde van december 2023. De opbrengsten van deze transactie vormen een welkome financiële buffer voor de komende twee jaar.

De vertraging in de ontwikkeling van ons cursusregistratiesysteem gedurende de zomer van 2023 heeft geleid tot onvoorziene kosten op diverse gebieden binnen de organisatie. Deze incidentele kosten waren niet voorzien in ons budget en hebben geleid tot een bijzonder grote kostenpost ten laste van dit jaar.

Als gevolg van deze tegenvaller heeft ook het reorganisatieplan vertraging opgelopen, waardoor beoogde kostenbesparingen in personeelskosten niet konden worden gerealiseerd. We verwachten dat het cursusregistratiesysteem in het eerste kwartaal van 2024 operationeel zal zijn, wat zal bijdragen aan een efficiënter en kostenbesparend proces. Vervolgens zetten we dan de bezuinigingsmaatregelen in zodat we in 2024 werken aan een gezondere exploitatie.

Grondslagen balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Ontvangen subsidies worden direct in mindering gebracht op de aanschafprijs. Op grond wordt niet afgeschreven. In het jaar van ingebruikname wordt pro rata naar ingebruikname afgeschreven. In 2017 heeft een incidentele herwaardering van het onroerend goed plaatsgevonden.

De economische levensduur in jaren is als volgt:

Gebouwen exclusief 10% grond	40
Verbouwingen	10
Inventaris – meubilair	10
Inventaris – overig	5
Hardware en software	3, 5
Lesmiddelen	5
Muziekinstrumenten	8

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft het vrij besteedbare eigen vermogen.

Herwaarderingsreserve

Dit betreft de waardevermeerdering van de bedrijfspanden uit hoofde van de incidentele herwaardering. De realisatie (vrijval) van de herwaarderingsreserve wordt in een afzonderlijke post ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen voor personeelsverplichtingen worden opgenomen tegen de contante waarde.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het ABP en wordt conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerving opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen staat van baten & lasten en resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, lasten worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

De opbrengsten betreffen de subsidiebaten en opbrengsten voor de aan derden geleverde diensten onder aftrek van toegestane kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten van diensten betreffen voornamelijk cursus- en lesopbrengsten en bijdragen van scholen en worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht.

Subsidiebaten worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen onder de kortlopende schulden als subsidieverplichtingen.

Afschrijvingskosten

De afschrijving op materiële vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) rente.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Organisatiekosten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

	Aanschafwaarde	cum. Afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2023	Afschrijvingen	Overige activa mutaties	Investerings	herwaardering	Boekwaarde 31 december 2023
A1 - MATERIELE VASTE ACTIVA								
Gebouwen	€ 3.787.638	€ -1.427.868	€ 2.359.770	€ -208.302	€ -309.407	€ 84.271	-141.431	€ 1.784.901
Inventaris	€ 539.320	€ -415.633	€ 123.687	€ -23.516		€ 14.405		€ 114.575
Automatisering	€ 1.447.730	€ -1.182.521	€ 251.732	€ -126.055		€ 846	€ -11.494	€ 115.029
Lesapparatuur	€ 103.520	€ -79.241	€ 24.279	€ -8.184		€ -		€ 16.095
Muziekinstrumenten	€ 346.392	€ -320.554	€ 25.837	€ -12.382		€ -		€ 13.455
	€ 6.224.600	€ -3.425.817	€ 2.785.306	€ -378.439	€ -309.407	€ 99.522	€ -152.925	€ 2.044.056

In 2017 hebben we een incidentele herwaardering van ons onroerend goed uitgevoerd, wat heeft bijgedragen aan een gunstige ontwikkeling van onze activa. We handhaven nog steeds de kostprijs als basisgrondslag voor de waardering van onze materiële vaste activa, wat stabiliteit en betrouwbaarheid in onze boekhouding garandeert.

Op 14 december 2023 is het pand gelegen aan Hennekijnstraat 6 en Sint Luciastraat 55, 57 te Rotterdam Centrum verkocht. Hierbij hebben we niet alleen de hypothecaire lening van €157.310 afgelost, maar ook €5.500 aan rente die op het pand rustte. De herwaardering op het pand, ter grootte van -€141.431, is verwerkt bij de verkoop.

Immateriële vaste activa

	Aanschafwaarde	cum. Afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2023	Afschrijvingen	Overige activa mutaties	Investerings	Afwaardering	Boekwaarde 31 december 2023
A2 - IMMATERIELE VASTE ACTIVA								
Immateriële vaste activa	€ 511.332	€ -	€ 511.332	€ -16.993	€ -3.307	€ 460.621	€ -547.966	€ 403.686
	€ 511.332	€ -	€ 511.332	€ -16.993	€ -3.307	€ 460.621	€ -547.966	€ 403.686

In 2022 hebben we geïnvesteerd in het nieuwe cursusadministratiesysteem Thinkwise als onderdeel van onze immateriële vaste activa. Helaas is het systeem in 2023 niet adequaat opgeleverd, wat resulteerde in hogere kosten dan aanvankelijk begroot en de leverancier is failliet verklaard. Hierdoor bleek de boekwaarde hoger te zijn dan de realiseerbare waarde, wat leidde tot een impairment. Als gevolg hiervan zijn de meerkosten die we in 2023 hebben geïnvesteerd in Thinkwise afgewaardeerd.

Financiële activa

Aan het einde van het boekjaar 2022 heeft SKVR besloten tot een afwaardering van haar deelneming in Artship B.V. De afwaardering bedroeg €44.000,- en is verwerkt in de jaarrekening voor het boekjaar eindigend op 31 december 2022. Op 15 december 2023 heeft de algemene aandeelhoudersvergadering van Artship B.V. unaniem besloten tot ontbinding van de vennootschap.

Kortlopende vorderingen

	31 december 2023	31 december 2022
F-KORTLOPENDE VORDERINGEN		
<i>Debiteuren</i>		
<i>Debiteuren</i>	916.972	1.574.636
<i>Debiteuren DirecteurenOverleg</i>	1.496	21.925
<i>Voorziening debiteuren</i>	-100.264	-434.251
Totaal Debiteuren-Debiteuren	818.204	1.162.309
<i>Overige vorderingen</i>		
<i>NTO dKC subsidie</i>	294.167	31.799
<i>NTO JFC</i>	0	81.000
<i>Voorschotten personeel</i>	1.588	2.667
<i>Nog te factureren cursus gelden</i>	91.071	
<i>RC MaasDelta</i>		43
<i>VUB kosten</i>	7.867	102.063
<i>Terug te vorderen BTW</i>		4.220
<i>Overige vorderingen</i>	151.980	97.973
Totaal Overige vorderingen-Overige vorderingen	546.672	319.764
Totaal F-KORTLOPENDE VORDERINGEN	1.364.876	1.482.073

Liquiditeit

	31 december 2023	31 december 2022
H-LIQUIDITEIT		
<i>Kassa klantenservice</i>	15.741	8.084
<i>Kruisposten kas-bank</i>	0	2.066
<i>NL69INGB0675730848</i>	3.524.573	147.190
<i>NL30INGB0000171073</i>	50.056	45.789
<i>NL53INGB0652710417 SPAAR</i>	218	76.064
<i>NL89ABNA0644514779</i>	334.116	486.383
<i>Kruisposten bank-bank</i>	0	0
<i>Tussenrekening PayPal</i>	7.902	0
Eindtotaal	3.932.606	765.575

Bij de ING heeft SKVR een rekening-courant faciliteit van €500.000. Voor de rekening-courant is als zekerheid afgegeven de verpandingen van de bedrijfsuitrusting en boekvorderingen

Eigen Vermogen

	1 januari 2023	Ontrekkingen/ Toevoegingen	Bestemming resultaat	31 december 2023
Eigen Vermogen				
<i>Stichtingskapitaal</i>	91	-	-	91
<i>Algemene reserve</i>	1.020.563	187.008	-	1.207.571
<i>Bestemmingsreseve</i>	1.147.470	-	1.606.798	2.754.268
<i>Herwaarderingsreserve</i>	643.741	-141.433	-	502.308
<i>Bestemmingsfonds</i>	33.296	-	-	33.296
Totaal A - ALGEMENE RESERVE	2.845.161	45.575	1.606.798	4.497.534

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is opgenomen om de waarde van de panden meer in lijn te brengen met de huidige marktwaarde. Hierin is de nodige voorzichtigheid in acht genomen. Als gevolg van de verwerkte afschrijvingen op de actuele waarde van de panden vindt realisatie van de herwaarderingsreserve plaats.

Bestemmingreserve onroerend goed

Onze bestemmingsreserve voor onroerend goed heeft een duidelijk doel: het ondersteunen van de afschrijvingskosten die voortvloeien uit investeringen in panden. Deze investeringen zijn van vitaal belang voor onze toekomstige groei, vooral na de verkoop van panden en bij eventuele toekomstige verhuizingen.

De afschrijvingskosten zullen voortkomen uit zowel de investeringen in onze huidige panden als uit inrichting van nieuwe panden. Deze investeringen zijn gericht op het upgraden van onze faciliteiten, zodat ze voldoen aan de vereisten die nodig zijn voor een soepele uitvoering van het bedrijfsproces van SKVR.

Bestemmingreserve personeel/organisatieontwikkeling

Onze Bestemmingsreserve Personeel/Organisatieontwikkeling dekt kosten voor personeels- en organisatieontwikkeling, inclusief transitiekosten bij medewerkersverloop, om een eigentijds organisatieprofiel te realiseren dat aansluit bij de huidige tijdgeest

Bestemmingreserve staken activiteiten

Deze bestemmingsreserve dekt kosten en inkomstenderving bij noodsituaties, inclusief doorbetaling van inhuur van derden en inkomstenderving bij activiteitenstop.

	1 januari 2023	Ontrekkingen/ Toevoegingen	31 december 2023
H - BESTEMMINGSRESERVE			
<i>Bestemmingsreserve personeel/organisatieontwikkeling</i>	431.000	1.793.806	2.224.806
<i>Bestemmingsreserve staken activiteiten i.v.m. Corona</i>	187.008	-187.008	-
<i>Bestemmingsreserve onroerend goed</i>	529.462		529.462
Totaal B - BESTEMMINGSRESERVE	1.147.470	1.606.798	2.754.268

Bestemmingsfonds Maaklab

In 2021 hebben we een succesvolle crowdfundingcampagne genaamd 'Maaklab' gehouden om instrumenten aan te schaffen. In 2022 ontvingen we €48.403 aan donaties en hebben we €15.108 besteed aan dit doel. Deze inkomsten en uitgaven worden positief verwerkt in de staat van baten en lasten. Het saldo van €33.295 aan het einde van 2023 is opgenomen als bestemmingsfonds.

Overige donaties

	1 januari 2023	Ontrekkingen/ Toevoegingen	31 december 2023
BESTEMMINGSFONDS			
<i>Bestemmingsfonds Maaklab</i>	33.296	-	33.296
	-	-	-
Totaal B - BESTEMMINGRESERVE	33.296	-	33.296

Resultaatbestemming

Per 31 december 2023 is het resultaat over 2023 van **€1.793.806** als volgt toegewezen:

- Een bedrag van **€187.008** is onttrokken uit de bestemmingsreserve van Corona en toegevoegd aan de algemene reserve.
- Het resterende bedrag van **€1.793.806** is toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

De toevoeging van €1,79 miljoen aan de bestemmingsreserve is hoofdzakelijk het gevolg van de verkoopopbrengst van het pand aan de Hennekijnstraat. Deze reserve zal de komende jaren worden aangewend ter ondersteuning van onze activiteiten, voor de inrichting van andere panden en voor innovatie van ons programma.

Resultaatbestemming	Begroting 2023	2023
Dotatie algemene reserve		187.008
Ontrekking best. res. Personeel/ontw.	0	1.793.806
Ontrekking best. Res. Staken activiteiten	0	-187.008

Voorzieningen

	31 december 2023	31 december 2022
C-VOORZIENINGEN		
<i>Voorziening jubileumuitkering</i>	-75.193	-71.241
<i>Voorziening frictiekosten</i>	0	-8.950
<i>Voorziening langdurig verzuim</i>	-197.008	-
Eindtotaal	-272.201	-80.191

Voorziening jubileumuitkeringen

Werknemers hebben recht op een uitkering van:

- 0,5 maandsalaris indien zij 25 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 40 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 50 jaar in dienst zijn

Deze voorziening wordt bepaald door de contante waarde te berekenen van het opgebouwd recht rekening houdend met de gemiddelde diensttijd, cao-verhogingen en blijfkans.

Voorziening langdurig verzuim

Eind 2023 hebben we drie medewerkers met gezondheidsuitdagingen. Na zorgvuldige evaluatie wordt verwacht dat zij de werkzaamheden niet zal hervatten. De opgebouwde voorziening is bestemd voor de salarisdoorbetaling in 2024.

Langlopende schulden

Langlopende leningen		2023	2022
Stand per 31 december		€ 157.310	€ 196.638
Kortlopend		€ -39.328	€ -39.328
Totaal		€ 117.982	€ 157.310
Volledig afgelost per 14 december 2023		€ 117.982	
Rest schuld		€ -	

Voor de nakoming van de langlopende lening heeft de Gemeente Rotterdam zich garant gesteld bij de BNG. Deze lening is volledig afgelost op 14 december 2023.

Kortlopende schulden

	31 december 2023	31 december 2022
E-KORTLOPENDE SCHULDEN		
01 - Crediteuren	-725.696	-409.011
02 - Afdracht omzetbelasting	47.347	-35.894
03 - Afdracht loonheffing	-358.856	-339.127
04 - Af te dragen pensioenpremies	-79.822	-90.222
05 - Personeel	-261.324	-221.229
06 - Vooruitgefactureerde opbrengsten	-707.348	-633.846
08 - Overige schulden	-889.791	-692.967
09 - Aflossingsverplichting	0	0
Eindtotaal	-2.975.490	-2.422.296

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichting

Voor een aantal leslocaties heeft SKVR doorlopende huurcontracten afgesloten. Het gaat om de Romeijnshof en Fluiterslaan. De contracten kunnen jaarlijks opgezegd worden met een opzegtermijn van enkele maanden.

SKVR heeft op 1 september 2019 een huurovereenkomst voor de locatie WMDC afgesloten. De looptijd van de huurovereenkomst is tot 31 augustus 2024. De jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 72.000.

Per 1 juli 2021 is het huurcontract voor de locatie Hillevliet afgesloten voor een periode van 10 jaar. De jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 242.000. Ook is er in 2021 een huurovereenkomst per 1 december afgesloten voor een magazijn aan de Kiotoweg. De looptijd is 5 jaar en de jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 32.000.

Per 14 december 2023 is het huurcontract afgesloten voor de locatie Hennekijnstraat 6 en Sint Luciastraat 55,57 voor 9 maanden met een eenmalige tussentijdse opzegmogelijkheid per 1 juli 2024. De looptijd is maximaal t/m 31 december 2025 en de jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt €395.700.

Leaseverplichting

Per 20 oktober 2020 een leasecontract afsloten met Special Lease voor een bedrijfswagen Ford Transit met kenteken VJZ-81-X. Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en loopt tot en met oktober 2025. Jaarlijkse leasekosten zijn € 9.600.

Met Koffie Max is SKVR een leasecontract aangegaan voor koffieapparatuur. De serviceovereenkomst is 10 december 2015 aangegaan met een duur van 60 maanden en is momenteel opzegbaar. Jaarlijkse leasekosten komen op € 1.500.

Investeringsverplichting

Op 31 december 2023 is een investeringsverplichting aangegaan met Thinkwise Innovation B.V. voor de ontwikkeling van het cursusregistratiesysteem Thinkwise, met betrekking tot fase 1. Fase 2 van deze verplichting is aangegaan na de balansdatum.

De verplichting voor fase 1 bedraagt 30 dagen à €1.200, wat neerkomt op een totaalbedrag van €36.000.

Voor fase 2 bedraagt de verplichting 34 dagen à €1.200, resulterend in een totaalbedrag van €40.800.

Risicoparagraaf

Risico management:

SKVR is aan het onderzoeken welke risico management systematiek bij haar past. De SKVR voorziet de volgende risico's:

Strategische risico's

- Het rendement van SKVR is structureel te laag. Deze zijn gecompenseerd door eenmalige baten uit de verkoop van vastgoed. Het rendement van segment markt voldoet niet aan de interne rendementseis die SKVR heeft gesteld. Het is noodzakelijk om de bedrijfsvoering zo te organiseren dat deze gaat bijdragen aan de strategische doelstellingen van de SKVR. Om deze risico's naar de toekomst af te dekken wordt het resultaat van dit jaar toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve wordt gevormd door de verkoop van de Hennekijnstraat en de vergoeding uit het Noodfonds.
- De financiering van de activiteiten is een mix van structurele-, project subsidies en diensten die geleverd worden aan consumenten en instellingen. Inherent aan het karakter van projectsubsidies is de variabele looptijd van deze projecten. De projecten dekken een deel van de vaste kosten van de SKVR.

Bedrijfsvoering risico's

- Digitalisering Thinkwise; digitalisering van het primaire proces zal in Q1-2024 afgerond worden. Hierbij is er aanvullende kennis en capaciteit ingehuurd, enerzijds om het project af te ronden, anderzijds om de lopende processen tot die tijd te ondersteunen.
- Personeel; de arbeidsmarkt is krap. Hierdoor kunnen vacatures niet of moeilijk ingevuld worden omdat het aanbod er niet is of dat het aanbod van onvoldoende kwaliteit is. Om dit te compenseren zal waarnodig zal gebruikt gemaakt worden van externe capaciteit, wat gaat leiden tot een hoger kostenniveau..
- Ziekteverzuim; het langdurig verzuim binnen SKVR is hoog. Dit zal nauwlettend gemonitord worden

Liquiditeit

De financiële stabiliteit van SKVR is aanzienlijk verbeterd, waardoor de continuïteit niet langer onder druk staat. Onze liquiditeitspositie, gemeten aan de hand van de current ratio, is gestegen naar **1,8** op 31 december 2023, vergeleken met **0,9** op dezelfde datum in 2022. Deze verbetering getuigt van onze toewijding om onze kortetermijnverplichtingen na te komen.

	31-12-2023	31-12-2022	Norm
Current ratio	1,8	0,9	1,0

Eigen vermogen

Op 31 december 2023 bedroeg de solvabiliteitsratio van SKVR **58,8%**. Deze ratio weerspiegelt de mate waarin SKVR op lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Een ratio tussen 25% en 35% wordt als acceptabel beschouwd voor een gezonde financiële positie.

	31-12-2023	31-12-2022	Norm
Solvabiliteit	58,1%	51,3%	25 % <> 35%

Projecten

Dit is iets wat al langer speelt: de inzet van vaste mensen op projecten. Ook in de huidige cultuurplanperiode is een aanzienlijk aantal uren van vaste mensen toegerekend aan projecten (IKEI en Cultuurcoaches). Mocht de financier besluiten om in de toekomst de bijdrage stop te zetten dan blijven de vaste mensen wel op de SKVR-loonlijst staan. Voor het grootste deel van de projectwerkzaamheden geldt dat de medewerkers lesgeven in onderwijsprogramma's. Als er geen subsidie meer beschikbaar is, vervalt dit aanbod.

Indexatie

De indexatie zoals door de gemeente opgenomen is niet toereikend om de stijging van de kosten, met name personeelskosten, op te vangen. Als compensatie voor deze hogere kosten heeft SKVR een eenmalige aanvullende subsidie van **€314.000** ontvangen van de gemeente Rotterdam. Deze aanvullende subsidie valt onder de subsidieregeling Noodsteun Energie en Inflatie Cultuur 2023.

Toelichting op de resultatenrekening

Baten

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
01-Cursusgeldenaar			
3-Sociaal Domein	113.568	21.982	132.563
4-Markt B2C	1.695.732	1.309.818	1.300.326
Totaal 01-Cursusgeldenaar	1.809.300	1.331.800	1.432.889
02-Cursusgeldenkort			
3-Sociaal Domein	60.192	4.304	90.343
4-Markt B2C	1.174.896	888.927	686.192
Totaal 02-Cursusgeldenkort	1.235.088	893.231	776.535
Eindtotaal	3.044.388	2.225.031	2.209.423

De realisatie van de opbrengsten uit cursussen zijn in 2023 niet gestegen. Verwacht was een stijging van het aantal inschrijvingen. .

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
03-Onderwijs			
1-Onderwijs 0-13	873.504	737.983	663.814
2-Onderwijs 13+	369.816	198.809	226.565
3-Sociaal Domein	-	19.114	19.114
4-Markt B2C	-	5.537	4.213
5-Markt B2B	-	402	305
Totaal 03-Onderwijs	1.243.320	961.844	914.011

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
04-Overigeopbrengsten			
83000-Overige opbrengsten	-	1.349	
83100-Verhuur locaties	-	19.648	68.797
83110-Verhuur apparatuur	-	467	
83200-Verhuur muziekinstr	20.004	26.682	37.607
83300-Verkoop materialen	-	1.165	8.376
83400-Detachering	-	7.250	
83500-Workshops niet onderwijs	-	18.388	36.345
83900-Overige opbrengsten	48.720	203.011	105.810
Eindtotaal	68.724	277.960	256.936

De positieve afwijking in de overige opbrengsten wordt veroorzaakt door verschillende factoren, waaronder een bijdrage van de gemeente Rotterdam van €23.000 voor het project Muziektechnologie. Daarnaast hebben we ongeveer €24.000

gefactureerd aan KCR voor het voeren van de salarisadministratie. De overige bedragen hebben betrekking op losse evenementen, zoals optredens van de brassbandschool, workshops, ticketverkoop en opbrengsten van pinautomaten.

	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
⊕ Subsidie Gemeente Rotterdam	7.238.976	7.835.960	7.239.000
⊕ Projectsubsidies	2.386.716	2.558.598	2.369.821
⊕ Inkomsten uit projecten	1.005.420	289.353	318.145
Eindtotaal	10.631.112	10.683.912	9.926.966

De subsidie voor Cultuurplan 2023 bedraagt €7.522.000, inclusief een correctie voor het accres van 3,91%. Daarnaast hebben we van de Gemeente Rotterdam, naast de basis subsidie van het Cultuurplan, een eenmalige subsidie ontvangen van €313.960 voor noodsteun voor energie en inflatie.

Lasten

	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
08-Directeproductiekosten			
Lesmiddelen	-	-45.787	-55.586
Onderhoud materiaal & lesmiddelen	-29.676	-21.073	-30.335
Materiaalkosten	-231.996	-109.113	-83.200
Modellengeld	-	-7.455	-6.944
Zaalhuur	-23.292	-35.418	-34.998
Overige inhuur personeel activiteiten	-583.176	-143.456	-304.807
Advertenties	-24.996	-2.223	-595
CJP bijdrage 5%	-	-1.064	-1.739
Ontwikkelkosten	-80.484	-859	-
Cateringkosten	-	-17.259	-6.439
Overige productiekosten	-666.060	-62.523	-122.243
Totaal 08-Directeproductiekosten	-1.639.680	-446.230	-646.885
09-Kostensubsidieprojecten			
Vast personeel	-	-1.925.767	-1.744.030
Coaching	-	-4.023	-4.128
Inhuur personeel activiteiten	-	-502.298	-
Personeel algemeen	-	-4.930	-46.380
Catering	-	-1.876	-
Reis- en verblijfkosten	-	-28	-1.486
Accountantskosten	-	-9.240	-3.812
Cursus seminar congres	-	-12.359	-42.984
Lesmiddelen	-	-15.425	-39.444
Materiaalkosten	-	-6.550	-1.562
Zaalhuur	-	-	-186.613
Publiciteit	-15.624	-172	-3.526
Overige projectkosten	-2.415.408	-59.838	-27.716
Uitkoopsommen	-	-	-19.164
Totaal 09-Kostensubsidieprojecten	-2.431.032	-2.542.506	-2.120.845

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
10-Salariskosten			
01 - Salarissen	-5.961.924	-5.007.999	-4.789.405
02 - Pensioenpremies	-	-665.332	-774.618
03 - Sociale lasten	-	-876.298	-788.156
04 - Friciekosten	-	-	66.213
05 - Personeelsvergoedingen	-	-94.336	-84.527
08 - Niet opgenomen vakantiedagen	-	-	-17.225
09 - Doorbelasting vast personeel naar projectkosten	-	1.925.767	1.744.030
Totaal 10 - Salariskosten	-5.961.924	-4.718.198	-4.643.687
11-Inhuurpersoneel			
01 - Inhuur docenten	-2.789.112	-4.129.304	-3.293.922
02 - Vrijwilligersvergoeding	-	-2.507	-3.242
03 - Overige inhuur	-66.576	-592.372	-361.309
04 - Opleidingskosten	-	-38.333	-12.424
06 - WGI & Werkstad & Gem. Den Haag	-	-	-18.895
Totaal 11 - Inhuur personeel	-2.855.688	-4.762.516	-3.689.792
12-Overigepersoneelskosten			
Arbodienst	-	-46.776	-33.510
Opleidingskosten	-	-74.908	-57.199
Overige personeelskosten	-369.084	126	-76.163
Werving en selectie	-	-2.580	-28.659
Totaal 12 - Overige personeelskosten	-369.084	-124.138	-195.530
Eindtotaal	-9.186.696	-9.604.852	-8.529.010

Arbeidsrelatie	gemiddeld aantal FTE 2023	gemiddeld aantal FTE 2022
In dienst SKVR	95,5	93,8

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
13-Huisvestingskosten			
<i>Huurkosten</i>	-634.452	-487.243	-345.194
<i>Energiekosten</i>	-	-166.922	-102.726
<i>Servicekosten</i>	-	-84.070	-108.305
<i>Onderhoudskosten</i>	-	-19.103	-29.492
<i>Schoonmaakkosten</i>	-	-154.336	-160.420
<i>Huisvuil</i>	-	-11.213	-7.650
<i>OGB</i>	-	-20.620	-24.162
<i>Heffingen</i>	-	307	-4.276
<i>Beveiligingskosten</i>	-	-12.980	-19.190
<i>Assurantiekosten</i>	-	-	-11.192
<i>Overige Huisvestingskosten</i>	-	-81.906	-139.590
Eindtotaal	-634.452	-1.038.086	-952.198

Bij de huisvestingskosten constateren we een overschrijding van ruim € 404.000 ten opzichte van de begroting. De kosten van huur energie stijgen door indexering van de huur- en energieprijzen. . Per half december 2023 zijn we ook het pand in het centrum gaan huren op basis van een kort huur contract van initieel 9 maanden.

Verder constateren we ook een toename in de energiekosten van ruim €66.000 in 2023. In 2022 waren er verder hoge overige huisvestingskosten vanwege de verhuizing van Centrum naar Zuid.

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
14-Automatisering			
<i>Website</i>	-	-5.614	-21.197
<i>Onderhoud</i>	-	-19.853	-5.962
<i>Software</i>	-	-202.637	-142.560
<i>Licentiekosten ICT</i>	-	-139.384	-60.311
<i>Klein materiaal ICT</i>	-	-24.774	-17.507
<i>ICT beheer extern</i>	-	-144.443	-194.457
<i>Overige automatiseringskosten</i>	-314.016	-11.856	-11.082
Eindtotaal	-314.016	-548.561	-453.076

Bij automatisering zien we dat de kosten voor het beheer van het IT-landschap met €50.000 zijn gedaald. In 2023 hebben we drie nieuwe systemen geïmplementeerd: Exact Globe (voor boekhouding), SpendCloud (voor inkoopfacturen) en Thinkwise (voor CRM). De licentiekosten voor het gebruik van deze systemen zijn ruim €77.000 hoger dan in 2022. Vanwege vertragingen in de ontwikkeling van Thinkwise kunnen we echter nog niet afscheid nemen van ons huidige ERP-systeem.

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
15-PRenmarketing			
<i>Drukwerk</i>	-	-10.993	-8.531
<i>Vormgeving</i>	-	-	-2.255
<i>Fotografie</i>	-	-5.989	-2.220
<i>Advertenties</i>	-	-14.118	-13.123
<i>Huisstijl</i>	-	-194	-1.125
<i>PR</i>	-	-9.381	-11.685
<i>Overig PR & Marketing</i>	-50.340	-34.466	-17.883
Eindtotaal	-50.340	-75.141	-56.822

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
16-Overigebedrijfskosten			
Assurantiekosten	-	-20.450	-
Bedrijfskosten	-	-374	-
Telefoonkosten	-	-7.927	-12.119
Mobiele telefoonkosten	-	-409	-13
ADSL lijnkosten	-	-61.354	-45.686
Portokosten	-	-6.376	-3.241
Kantoorbenodigdheden	-	-10.962	-12.663
Kopieerkosten	-	-2	-889
Vakliteratuur	-	-2.684	-2.690
Onderhoud inventaris	-	-	-487
Contributies	-	-44.049	-63.512
Inventaris klein	-	-1.879	-14.325
Overige kantoorkosten	-	-10.274	-3.660
Leasekosten auto's	-	-19.836	-14.915
Brandstof	-	-5.790	-4.810
Overige autokosten	-	-8.454	-8.028
Kantine baten+lasten	-	4.904	5.561
Koffie automaten baten+lasten	-	-9.112	-1.624
Onderhoud en huur automaten	-	-11.767	-17.770
Catering baten+lasten	-	-7.556	-49.795
Kosten betalingsverkeer	-	-28.308	-34.934
Incassokosten	-	-51	212
Betalingsverschillen	-	-	3
Dotatie voorziening debiteuren	-	177.000	-233.608
Accountantskosten	-	-73.342	-72.816
Salarisadministratie	-	-47.062	-53.059
Advies en beleid	-	-81.305	-91.788
Cursus seminar congres	-	-22.263	-1.815
Representatiekosten	-	-1.656	-31.546
Overige organisatiekosten	-325.872	41.800	-23.423
Eindtotaal	-325.872	-259.538	-793.440

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
17-Afschrijvingen			
49001-Afschrijving software	-	-16.993	-
49010-Afschrijving gebouwen	-105.504	-267.858	-166.191
49020-Afschrijving inventaris	-268.596	-23.516	-16.328
49030-Afschrijving automatisering	-	-126.055	-181.194
49040-Afschrijving lesmiddelen	-60.000	-8.184	-7.757
49050-Afschrijving instrumenten	-	-12.373	-6.082
Eindtotaal	-434.100	-454.979	-377.552

WNT-verantwoording 2023

Conform de gegevens bedoeld in artikelen 4.1 en 4.2 van de Wet normering topinkomens (WNT) is de WNT van toepassing op SKVR. Het voor SKVR toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 €223.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	2023	2022
Functiegegevens	C. Doesburg	C. Doesburg
Aanvang en einde functievervulling	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging	Directeur Bestuurder	Directeur Bestuurder
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.620	133.615
Beloningen betaalbaar op termijn	25.640	22.686
<i>Subtotaal</i>	<i>163.260</i>	<i>156.301</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	163.260	156.301
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1.c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023 bedragen x € 1	N.W. Holwijn	M. Lewis	J. Wakkie	L.M.E. van der Wees	M. Radema	M. Hoekstra van der Deen	P. Meurink
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	4.000	3.000	3.000	3.000	3.000	-	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	4.000	3.000	3.000	3.000	3.000	-	3.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022 bedragen x € 1	N.W. Holwijn	M. Lewis	J. Wakkie	L.M.E. van de	M. Radema	M. Hoekstra van der	P. Meurink
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	n.v.t.
Bezoldiging							
Bezoldiging	4.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent winstbestemming

Er is in de statuten geen regeling opgenomen omtrent de bestemming van de winst.